

LOGO	SAĞLIK VE GÜVENLİK PLANI	Doküman No.	
		Yayın Tarihi	.../.../.../
		Rev.Tarihi/No.	00
		Protokol No.	
		Sayfa No.	36

FİRMA ÜNVANI

SAĞLIK VE GÜVENLİK PLANI (İÇ YÖNETMELİK)

YAYIN TARİHİ: .../.../.....

GÜNCELLEME TARİHİ: .../.../.../

REVİZYON NO: 01

SGK NO

ADRES:

HAZIRLAYANLAR

İŞ GÜVENLİĞİ UZMANI	İŞYERİ HEKİMİ	İŞVEREN/İŞVEREN VEKİLİ

LOGO	SAĞLIK VE GÜVENLİK PLANI	Doküman No.	
		Yayın Tarihi	.../.../.../
		Rev.Tarihi/No.	00
		Protokol No.	
		Sayfa No.	36

İÇİNDEKİLER

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar 1

İKİNCİ BÖLÜM

Hak ve Yükümlülükler 2

İşverenin Yükümlülükleri

İşçilerin Hak ve Yükümlülükleri

İşyeri hekimleri ve iş güvenliği uzmanlarının hak ve yükümlülükleri 3

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Sağlık Gözetimi 3

Çalışanların İSG Eğitimi 4

Çalışanların Bilgilendirilmesi 5

Mesleki Eğitim

Çalışan Temsilcisi

İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulu 6

Risklerden Korunma İlkeleri

Risk Değerlendirmesi Kontrol Ölçüm ve Araştırma

Acil Durumlar

Hayati ve Özel Tehlikeler için Gerekli Tedbirler Alma

Saha Denetlemesi, tehlikeli çalışmaları izleme-gözetleme 7

Görev Tanımları

Makine Kullanım Talimatları

Uyarı levhaları, trafik önlemleri

Mesleki Sağlık Ve Güvenlik

Prosedürü ve

Talimatnameleri

İş Kazası ve Meslek Hastalılarının Kayıt ve Bildirimi 8

Kişisel Koruyucu Donanımlar (KKD)

Testler Kontroller Ölçümler 9

Belgeler ve Dokümantasyon

Atık ve Deşarj

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Sorumluluklar 10

Denetleme

Cezai

Hükümler

Yürürlük

Yürütme

LOGO	SAĞLIK VE GÜVENLİK PLANI	Doküman No.	
		Yayın Tarihi	.../.../.../
		Rev.Tarihi/No.	00
		Protokol No.	
		Sayfa No.	36

Diğer Hükümler

Ek-İş Sağlığı ve Güvenliği Şartnamesi

11-17

LOGO	SAĞLIK VE GÜVENLİK PLANI	Doküman No.	
		Yayın Tarihi	.../.../.../
		Rev.Tarihi/No.	00
		Protokol No.	
		Sayfa No.	36

İş Sağlığı ve Güvenliği Sağlık ve Güvenlik Raporu BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde-1 Bu sağlık ve güvenlik planının amacı; adresinde bulunan Fabrikasının bina ve eklentilerinde iş sağlığı ve güvenliğinin çalışmalarının yürütülmesi ve mevcut sağlık ve güvenlik şartlarının iyileştirilmesi için idare (işveren ve işveren vekili, üst yöneticiler) , bölüm sorumlularının ve çalışanların görev, yetki, sorumluluk, hak ve yükümlülüklerini düzenlemektir.

Kapsam

Madde-2 Bu Sağlık ve Güvenlik Planının SGK No'lu , bina ve eklentilerinde görevli 4857 sayılı İş Kanununa tabi çalışanlara, alt işveren ve yüklenici firmalara uygulanacaktır.

Dayanak

Madde -3 Bu Sağlık ve Güvenlik Planı, 4857 İş Kanunu, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ve İlgili Yönetmelikleri, İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulları Hakkında Yönetmeliği, İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri Yönetmeliği, İş Sağlığı Ve Güvenliği Risk Değerlendirmesi Yönetmeliği, Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimlerinin Usul Ve Esasları Hakkında Yönetmeliği, İşyeri Hekimi ve Diğer Sağlık Personelinin Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmeliği, İşyeri Bina ve Eklentilerinde Alınacak Sağlık ve Güvenlik Önlemlerine İlişin Yönetmeliği maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde -4 Bu Sağlık ve Güvenlik Planı uygulanmasında;

- İdare:** Yöneticilerini,
- Sağlık ve Güvenlik Üst Yöneticisi :**
- Bölüm:**
- Bölüm Sorumluları:** Yukarıda belirtilmiş olan bölümlerde çalışma yapan personellerin İç Eğitimlerinden, Düzen ve Tertiplerinden, Belirtilen İş Sağlığı ve Güvenliği çalışmalarını izlemek ve bildirmekle, Oluşan Ramak Kala Olaylarını Bildirmekle, Riskim Mevcut Olduğu Durumları İş Sağlığı ve Güvenliği Kuruluna Bildirmekle, Oluşturulan Risk Analizi Çalışmasında Mevcut Risklerin takibini yapıp yapılacak İyileştirici Faaliyetler Hakkında İş Güvenliği Uzmanına Haber Vermek ile, Herhangi bir İş Kazasında İSG Kuruluna Haber Vermek ile, Proseslerin Takibini Sağlamak ile yükümlü olan yöneticileri,
- İSG:** İş Sağlığı ve Güvenliğini,
- İSGB(İşyeri sağlık ve güvenlik birimi) :** İş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini yürütmek üzere işyerinde kurulan, gerekli donanım ve personele sahip olan birimini,
- İSG Kurulu:** İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KURULLARI HAKKINDA YÖNETMELİK maddeleri kapsamı altında oluşturulan İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulunu,
- İş Güvenliği Uzmanı:** Usul ve esasları yönetmelikle belirlenen, iş sağlığı ve güvenliği alanında görev yapmak üzere Bakanlıkça yetkilendirilmiş, iş güvenliği uzmanlığı belgesine

LOGO	SAĞLIK VE GÜVENLİK PLANI	Doküman No.	
		Yayın Tarihi	.../.../.../
		Rev.Tarihi/No.	00
		Protokol No.	
		Sayfa No.	36

sahip, Bakanlık ve ilgili kuruluşlarında çalışma hayatını denetleyen müfettişler ile mühendislik veya mimarlık eğitimi veren fakültelerin mezunları ile teknik elemanı, İlgili Yönetmeliğin Madde 9 – 10 – 11 yükümlülüklerini yerine getiren

g) **İş Kazası:** İşyerinde veya işin yürütümü nedeniyle meydana gelen, ölüme sebebiyet veren veya vücut bütünlüğünü ruhen ya da bedenen özre uğratan olayı,

ğ) **İşyeri Hekimi:** İş sağlığı ve güvenliği alanında görev yapmak üzere Bakanlıkça yetkilendirilmiş, işyeri hekimliği belgesine sahip İŞYERİ HEKİMİ VE DİĞER SAĞLIK PERSONELLERİNİN GÖREV, YETKİ, SORUMLULUK VE EĞİTİMLERİ HAKKINDA YÖNETMELİK maddeleri gereği işin yürütümünü sağlayan Hekimi.

h) **Kişisel Koruyucu Donanımlar:** Çalışanı, yürütülen işten kaynaklanan, sağlık ve güvenliği etkileyen bir veya birden fazla riske karşı koruyan, çalışan tarafından giyilen, takılan veya tutulan bu amaca uygun olarak tasarımı yapılmış standartlara uygun KİŞİSEL KORUYUCU DONANIMLARIN İŞYERLERİNDE KULLANILMASI HAKKINDA YÖNETMELİK maddelerine haiz CE Belgeli koruyucu ekipmanları,

ı) **Risk:** Tehlikeden kaynaklanacak kayıp, yaralanma ya da başka zararlı sonuç meydana gelme ihtimalini,

ı) **Risk değerlendirme:** İşyerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek tehlikelerin belirlenmesi, bu tehlikelerin riske dönüşmesine yol açan faktörler ile tehlikelerden kaynaklanan risklerin analiz edilerek derecelendirilmesi ve kontrol tedbirlerinin kararlaştırılması amacıyla İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ RİSK DEĞERLENDİRMESİ YÖNETMELİĞİ kapsamında yapılması gerekli çalışmaları,

j) **Tehlike sınıfı:** İş sağlığı ve güvenliği açısından, yapılan işin özelliği, işin her safhasında kullanılan veya ortaya çıkan maddeler, iş ekipmanı, üretim yöntem ve şekilleri, çalışma ortam ve şartları ile ilgili diğer hususlar dikkate alınarak işyeri için belirlenen tehlike grubunu ifade eder.

f) **Özlük Dosyası:** 4857 sayılı İş Kanununun 75.maddesinde tanımlanan ünvanı ne olursa olsun,tüm çalışanlar için ayrı ayrı düzenlenen ve işverenler tarafından tutulması zorunlu olan, çalışan ile ilgili tüm bilgi ve belgelerin bir arada tutulduğu dosyaya denir. Özlük dosyasında bulunan evraklar aşağıdaki gibidir;

1. 2 Adet Fotoğraf
2. Nüfus Fotokopisi
3. Sigorta Kartı Fotokopisi
4. Vukuatlı Nüfus Kayıt Örneği
5. Sabıka Sicil Kaydı
6. İkametgâh
7. Mezun Olunan Okul Diploma Fotokopisi
8. Askerlik Terhis Belgesi
9. İşyeri Hekimi tarafından yapılan uygun tetkikleri içeren Sağlık Raporu
10. Kan Grubu Tahlili
11. Varsa Daha Önceki İş Yerlerinden Alınmış Bonservis
12. Varsa Uсталık, Çıraklık, Kalfalık, Operatör, Mesleki Eğitim ve benzeri Belgeler
13. İş Başvuru Formu, (varsay CV ile)
14. İş Sözleşmesi, Görev Tanımı, Etik Kuralla

LOGO	SAĞLIK VE GÜVENLİK PLANI	Doküman No.	
		Yayın Tarihi	.../.../.../
		Rev.Tarihi/No.	00
		Protokol No.	
		Sayfa No.	36

İKİNCİ BÖLÜM

İdare ile Çalışanların Görev, Yetki ve Yükümlülükleri

İdarenin yükümlülükleri

Madde -5 (1) İdare, çalışanların işle ilgili sağlık ve güvenliğini sağlamakla yükümlü olup bu çerçevede;

- Mesleki risklerin önlenmesi, eğitim ve bilgi verilmesi dâhil her türlü tedbirin alınması, organizasyonun yapılması, gerekli araç ve gereçlerin sağlanması, sağlık ve güvenlik tedbirlerinin değişen şartlara uygun hale getirilmesi ve mevcut durumun iyileştirilmesi için çalışmalar yapar.
 - İşyerinde alınan iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerine uyulup uyulmadığını izler, denetler ve uygunsuzlukların giderilmesini sağlar.
 - Risk değerlendirmesi yapar veya yaptırır.
 - Çalışana görev verirken, çalışanın sağlık ve güvenlik yönünden işe uygunluğunu göz önüne alır.
 - Yeterli bilgi ve talimat verilenler dışındaki çalışanların hayati ve özel tehlike bulunan yerlere girmemesi için gerekli tedbirleri alır.
- (2) İşyeri dışındaki uzman kişi ve kuruluşlardan hizmet alınması, birim amirlerinin sorumluluklarını ortadan kaldırmaz.
- (3) Çalışanların iş sağlığı ve güvenliği alanındaki yükümlülükleri, birim amirlerinin sorumluluklarını etkilemez.
- (4) İdare, iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerinin maliyetini çalışanlara yansıtamaz.

Çalışanların hak ve yükümlülükleri

Madde-6 (1) Çalışanlar, iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili aldıkları eğitim ve işverenin bu konudaki talimatları doğrultusunda, kendilerinin ve hareketlerinden veya yaptıkları işten etkilenen diğer çalışanların sağlık ve güvenliklerini tehlikeye düşürmemekle yükümlüdür.

(2) Çalışanların, işveren tarafından verilen eğitim ve talimatlar doğrultusunda yükümlülükleri şunlardır:

- İşyerindeki makine, cihaz, araç, gereç, tehlikeli madde, taşıma ekipmanı ve diğer üretim araçlarını kurallara uygun şekilde kullanmak, bunların güvenlik donanımlarını doğru olarak kullanmak, keyfi olarak çıkarmamak ve değiştirmemek.
 - Kendilerine sağlanan kişisel koruyucu donanımı doğru kullanmak ve korumak.
 - Çalışma alanlarında gördükleri tehlikeli durumları, İşyerindeki makine, cihaz, araç, gereç, tesis ve binalarda sağlık ve güvenlik yönünden ciddi ve yakın bir tehlike ile karşılaştıklarında ve koruma tedbirlerinde bir eksiklik gördüklerinde, birim amirlerine derhal haber vermek.
 - Teftiş yetkili makam tarafından işyerinde tespit edilen noksanlık ve mevzuata aykırılıkların giderilmesi konusunda, işveren ve çalışan temsilcisi ile iş birliği yapmak.
 - Kendi görev alanında, iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması için işveren ve çalışan temsilcisi ile iş birliği yapmak, İş Sağlığı ve Güvenliği eğitimlerine katılmak,
 - Tehlikeli ve çok tehlikeli işlerde amirlerinin imzalı iş izni olmadan, çalışılacak ortam veya yapılacak iş güvenli hale getirilmeden çalışmaya başlamamak.
- (3) Çalışanlar kendilerine yazılı bildirilen görev tanımları çerçevesinde çalışmalarını gerçekleştireceklerdir. Sorumlu olmadıkları ve görev tanımına girmeyen hiçbir iş ve ekipmana

LOGO	SAĞLIK VE GÜVENLİK PLANI	Doküman No.	
		Yayın Tarihi	.../.../.../
		Rev.Tarihi/No.	00
		Protokol No.	
		Sayfa No.	36

müdahale etmemek,

(4) Çalışanlar idarenin vermiş olduğu İş Sağlığı ve Güvenliği talimatlarındaki kurallara uymakla,

(5) Çalışanlar yaşadıkları iş kazalarını İnsan Kaynakları Daire Başkanlığı ve birim amirlerine bildirmekle yükümlüdürler.

LOGO	SAĞLIK VE GÜVENLİK PLANI	Doküman No.	
		Yayın Tarihi	.../.../.../
		Rev.Tarihi/No.	00
		Protokol No.	
		Sayfa No.	36

İşyeri hekimleri ve iş güvenliği uzmanlarının hak ve yükümlülükleri

MADDE-7 (1) İşyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanlarının hak ve yetkileri, görevlerini yerine getirmeleri nedeniyle kısıtlanamaz. Bu kişiler, görevlerini mesleğin gerektirdiği etik ilkeler ve mesleki bağımsızlık içerisinde yürütür.

(2) İşyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanlarının görev, yetki ve sorumlulukları, Çalışma Bakanlığının yayınlamış olduğu İşyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanlarının görev, yetki ve sorumlulukları hakkındaki yönetmeliklerde tarif edildiği gibidir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Sağlık gözetimi

MADDE-8 (1) İdare;

a) Çalışanların işyerinde maruz kalacakları sağlık ve güvenlik risklerini dikkate alarak sağlık gözetimine tabi tutulmalarını sağlar.

b) Aşağıdaki hallerde çalışanların sağlık muayenelerinin yapılmasını sağlamak zorundadır:

1) İşe girişlerinde.

2) İş değişikliğinde.

3) İş kazası, meslek hastalığı veya sağlık nedeniyle tekrarlanan işten uzaklaşmalarından sonra işe dönüşlerinde talep etmeleri hâlinde.

4) İşin devamı süresince, çalışanın ve işin niteliği ile işyerinin tehlike sınıfına göre Bakanlıkça belirlenen düzenli aralıklarla

(2) Tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta iş yapan çalışanlar, yapacakları işe (yapacakları iş açıkça belirtilecek) uygun olduklarını belirten sağlık raporu olmadan işe başlatılamaz.

(3) Sağlık raporları işyeri hekiminden alınır. 10'dan az çalışanı bulunan ve az tehlikeli işyerleri için ise kamu hizmet sunucuları veya aile hekimlerinden de alınabilir.”

(4) Sağlık raporunda bulunması gereken asgari tetkikler;

a) 35X35 Akciğer Filmi

b) Solunum Fonksiyon Testi

c) Odyogram

d) Kan sayımı

e) Portör

f) Göz

g) İşyeri hekiminin ön gördüğü diğer tetkikler

(5) Sağlık dosyası: İdare her çalışan için bir sağlık dosyası oluşturur. Sağlık dosyasında asgari olarak;

a) Sağlık raporları

b) Çalışanların almış olduğu Hekim raporları ve heyet raporları,

c) İşe giriş/periodyk muayene raporları ilgili yönetmelik EK- 2 ye uygun olacaktır.

d) Sağlık muayene kayıtları

e) Meslek hastalığı ön tanısı ve meslek hastalığı kayıtları bulunacaktır.

(6) Yılda bir periyodik olarak Sağlık Taraması yapılması gerekmektedir.

LOGO	SAĞLIK VE GÜVENLİK PLANI	Doküman No.	
		Yayın Tarihi	.../.../.../
		Rev.Tarihi/No.	00
		Protokol No.	
		Sayfa No.	36

Çalışanların İSG Eğitimleri

MADDE-9 (1) İdare, çalışanların iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerini almasını sağlar. Bu eğitim özellikle; işe başlamadan önce, çalışma yeri veya iş değişikliğinde, iş ekipmanının değişmesi hâlinde veya yeni teknoloji uygulanması hâlinde verilir.

Eğitimler, değişen ve ortaya çıkan yeni risklere uygun olarak yenilenir, gerektiğinde ve düzenli aralıklarla tekrarlanır.

(2) Tehlikeli ve çok tehlikeli işlerde çalışanlar ve başka işyerlerinden çalışmak üzere gelen çalışanlar; işe başlamadan önce yapılacak işlerde karşılaşılabilecek sağlık ve güvenlik riskleri ile ilgili yeterli bilgi ve talimatları içeren İSG eğitimi alındığına dair belge olmaksızın işe başlatılamaz.

(3) İSG eğitimi belgesinde eğitimin konusu, amacı hedefleri, eğitim süresi, yeri, eğitim vereninin unvan ve imzası bulunacaktır.

(4) Yapılacak İSG eğitimlerinde çalışanların yapmış olduğu işin tehlikeleri ve alınması gereken önlemler öncelikli olacaktır.

(5) Eğiticilerin uzmanlık alanları, eğitim programında yer alan konuları dikkate alarak belirlenecektir. Örneğin Ergonomi, Hijyen eğitimi, meslek hastalıkları eğitimleri İşyeri Hekimleri tarafından verilecektir.

(6) Yıl içerisinde yapılacak olan Eğitimler için her yıl “ Yıllık Eğitim Planı ” hazırlanması gerekmektedir.

(7) Yapılacak olan Eğitimlerin sonunda Değerlendirme Testi yapılacaktır.

(8) – İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitim Konuları;

- **İş sağlığı ve güvenliği genel kuralları ve güvenlik kültürü**
- **Tahliye ve Kurtarma**
- **Yürüme ve Makine Yolları**
- **Ekranlı Araçlarda Çalışmada İş Sağlığı ve Güvenliği**
- **Güvenlik ve sağlık işaretleri**
- **Gürültülü Ortamlarda İş Sağlığı ve Güvenliği**
- **Makine Başında İş Sağlığı ve Güvenliği**
- **İş kazalarının sebepleri ve korunma prensipleri ile tekniklerinin uygulanması**
- **Düzenli İstifleme Çalışmaları**
- **Elle Kaldırma ve taşıma**
- **Kişisel koruyucu donanım kullanımı**
- **Çalışma Mevzuatı ve ilgili bilgiler**
- **İş ekipmanlarının güvenli kullanımı**
- **Ofis çalışmalarında iş sağlığı ve güvenliği**
- **Uzuv Sıkışmalarına Karşı Alınması Gereken İş Sağlığı ve Güvenliği Önlemleri**

LOGO	SAĞLIK VE GÜVENLİK PLANI	Doküman No.	
		Yayın Tarihi	.../.../.../
		Rev.Tarihi/No.	00
		Protokol No.	
		Sayfa No.	36

- Kimyasal, fiziksel ve ergonomik risk etmenleri
- Hastalıktan korunma prensipleri ve korunma tekniklerinin uygulanması
- Çalışanların yasal hak ve sorumlulukları
- Biyolojik ve Psikososyal Risk Etmenleri
- Parlama,patlama,yangın ve yangından korunma
- Elektrik tehlikeleri, riskleri ve önlemleri
- Meslek hastalıklarının Sebepleri
- İlk Yardım
- İşyeri temizliği ve düzeni
- İş kazası ve meslek hastalığından doğan hukuki sonuçlar

LOGO	SAĞLIK VE GÜVENLİK PLANI	Doküman No.	
		Yayın Tarihi	.../.../.../
		Rev.Tarihi/No.	00
		Protokol No.	
		Sayfa No.	36

Çalışanların Bilgilendirilmesi

MADDE -10 Birim amirleri; (1) İşyerinde iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması ve sürdürülebilmesi amacıyla çalışanlar ve çalışan temsilcilerini işyerinin özelliklerini de dikkate alarak aşağıdaki konularda bilgilendirilmesini sağlar:

- İşyerinde karşılaşılabilecek sağlık ve güvenlik riskleri, koruyucu ve önleyici tedbirler.
- Kendileri ile ilgili yasal hak ve sorumluluklar.
- İlk yardım, olağan dışı durumlar, afetler ve yangınla mücadele ve tahliye işleri

(2) Ciddi ve yakın tehlikeye maruz kalan veya kalma riski olan bütün çalışanları, tehlikeler ile bunlardan doğan risklere karşı alınmış ve alınacak tedbirler hakkında derhal bilgi almalarını sağlar;

(3) Bilgilendirme yapılmadan hiçbir çalışan iş başı yaptırmaz.

(4) Bilgilendirilecek hususlar çalışanların kolaylıkla anlayacağı üslupta, sade ve öz bir şekilde yazılı form hale getirilir

(5) Bilgilendirme çalışanlara okunarak, anlatılarak tebliğ-tebellüğ edilmesini sağlar.

Mesleki Eğitim ve Mesleki Yeterlilik

MADDE-11 (1) Mesleki eğitim alma zorunluluğu bulunan tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta yer alan işlerde, yapacağı işle ilgili mesleki eğitim aldığını belgeleyemeyenler, Mesleki Yeterlilik Belgesi olmayan kişiler çalıştırılmaz.

(2) Çalışan işçilerin görev tanımları yapılmalı ve görev tanımlarına uygun işlerde çalıştırılmalıdır.

Çalışan Temsilcisi

MADDE-12 (1) İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İLE İLGİLİ ÇALIŞAN TEMSİLCİSİNİN NİTELİKLERİ VE SEÇİLME USUL VE ESASLARINA İLİŞKİN TEBLİĞ maddelerince göz önünde bulundurarak dengeli dağılıma özen göstermek kaydıyla, çalışanlar arasında yapılacak seçim veya seçimle belirlenemediği durumda atama yoluyla, aşağıda belirtilen sayılarda çalışan temsilcisini görevlendirir:

- İki ile elli arasında çalışanı bulunan işyerlerinde bir.
- Elli bir ile yüz arasında çalışanı bulunan işyerlerinde iki.
- Yüzbir ile beşyüz arasında çalışanı bulunan işyerlerinde üç.
- Beşyüzbir ile bin arasında çalışanı bulunan işyerlerinde dört.

(2) Çalışan Temsilcisinin Nitelikleri;

- İşyerinin tam süreli daimi çalışanı olması
- En az 3 yıllık iş deneyiminin bulunması
- En az ortaokul düzeyinde öğrenim görmüş olması
- Belirli süreli veya geçici işlerde (1) ve (2) bentleri, işyerinde 3 yıllık iş deneyimi bulunmayan çalışan veya aday bulunmaması halinde (2) bendi, çalışanlar veya adaylar arasında yeterli eğitim düzeyine sahip kişi bulunmaması halinde (3) bendi hükümleri uygulanmaz

(3) Çalışan Temsilcisinin Yetki ve Yükümlülükleri;

- Çalışan temsilcisi; iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili çalışmalara katılma, çalışmalarını izleme, tehlike kaynağının yok edilmesi veya tehlikeden kaynaklanan riskin azaltılması için tedbir alınmasını isteme, tekliflerde bulunma ve benzeri konularda çalışanları temsil etmeye yetkilidir.
- Görevini yürütmesi nedeniyle, çalışan temsilcisinin hakları kısıtlanamaz.
- Çalışan temsilcisi görevi gereği işverenin veya işyerinin mesleki sırları ile gördüğü,

LOGO	SAĞLIK VE GÜVENLİK PLANI	Doküman No.	
		Yayın Tarihi	.../.../.../
		Rev.Tarihi/No.	00
		Protokol No.	
		Sayfa No.	36

öğrendiği hususları ve çalışanlara ait özel bilgileri gizli tutmakla yükümlüdür.

(4) Çalışan Temsilcisinin Eğitimi;

Çalışan temsilcilerine iş sağlığı ve güvenliği kurulu bulunan işyerlerinde kurul üyeleri ile birlikte iş sağlığı ve güvenliği konularında özel eğitim verilmesi sağlanabilir.

LOGO	SAĞLIK VE GÜVENLİK PLANI	Doküman No.	
		Yayın Tarihi	.../.../.../
		Rev.Tarihi/No.	00
		Protokol No.	
		Sayfa No.	36

İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulu

Madde-13 (1) Kurulun görev ve yetkileri şunlardır;

- İşyerinin niteliğine uygun bir iş sağlığı ve güvenliği iç yönerge taslağı hazırlamak, makamın onayına sunmak ve yönergenin uygulanmasını izlemek, izleme sonuçlarını rapor haline getirip alınması gereken tedbirleri belirlemek ve kurul gündemine almak,
- İş sağlığı ve güvenliği konularında o işyerinde çalışanlara yol göstermek,
- İşyerinde iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin tehlikeleri ve önlemleri değerlendirmek, tedbirleri belirlemek, makama veya ilgili birim amirlerine bildirimde bulunmak,
- İşyerinde meydana gelen her iş kazası ve işyerinde meydana gelen ancak iş kazası olarak değerlendirilmeyen işyeri ya da iş ekipmanının zarara uğratma potansiyeli olan olayları veya meslek hastalığında yahut iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili bir tehlike halinde gerekli araştırma ve incelemeyi yapmak, alınması gereken tedbirleri bir raporla tespit ederek, makama veya ilgili birim amirlerine vermek,
- İşyerinde iş sağlığı ve güvenliği eğitim ve öğretimini planlamak, bu konu ve kurullarla ilgili programları hazırlamak, makamın onayına sunmak ve bu programların uygulanmasını izlemek ve eksiklik görülmesi halinde geri bildirimde bulunmak,
- İşyerinde yapılacak bakım ve onarım çalışmalarında gerekli güvenlik tedbirlerini planlamak ve bu tedbirlerin uygulamalarını kontrol etmek,
- İşyerinde yangın, doğal afet, sabotaj ve benzeri tehlikeler için alınan tedbirlerin yeterliliğini ve ekiplerin çalışmalarını izlemek,
- İşyerinin iş sağlığı ve güvenliği durumuyla ilgili yıllık bir rapor hazırlamak, o yılki çalışmaları değerlendirmek, elde edilen tecrübeye göre ertesi yılın çalışma programında yer alacak hususları değerlendirerek belirlemek ve makama teklifte bulunmak,
- 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 13 üncü maddesinde belirtilen çalışmaktan kaçınma hakkı talepleri ile ilgili acilen toplanarak karar vermek,
- İşyerinde teknoloji, iş organizasyonu, çalışma şartları, sosyal ilişkiler ve çalışma ortamı ile ilgili faktörlerin etkilerini kapsayan tutarlı ve genel bir önleme politikası geliştirmeye yönelik çalışmalar yapmak.

(2) İşverenin Yükümlülüğü

- Elli ve daha fazla çalışanın bulunduğu ve altı aydan fazla süren sürekli işlerin yapıldığı işyerlerinde işveren, iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili çalışmalarda bulunmak üzere kurul oluşturur.
- Asıl işveren alt işverenin çalışan sayıları ayrı ayrı elli ve daha fazla ise asıl işveren ve alt işveren ayrı ayrı kurul kurar. İş sağlığı ve güvenliği faaliyetlerinin yürütülmesi ve kurullarca alınan kararların uygulanması konusunda işbirliği ve koordinasyon asıl işverence sağlanır.
- Bir işyerinde sadece asıl işverenin çalışan sayısı elli ve daha fazla ise bu durumda kurul asıl işverence kurulur. Kurul oluşturma yükümlülüğü bulunmayan alt işveren, kurul tarafından alınan kararların uygulanması ile ilgili olarak koordinasyonu sağlamak üzere vekâleten yetkili bir temsilci atar.
- Alt işverenin çalışan sayısı elli ve daha fazla, asıl işverenin çalışan sayısı ellinin altında ise işyerinde kurul alt işverence oluşturulur. Asıl işveren alt işverenin oluşturduğu kurula

LOGO	SAĞLIK VE GÜVENLİK PLANI	Doküman No.	
		Yayın Tarihi	.../.../.../
		Rev.Tarihi/No.	00
		Protokol No.	
		Sayfa No.	36

işbirliği ve koordinasyonu sağlamak üzere vekâleten yetkili bir temsilci atar.

- Asıl işveren ve alt işverenin çalışan sayıları ayrı ayrı ellinin altında ve toplam çalışan sayısı elliden fazla bulunduğu durumlarda ise koordinasyon asıl işverence yapılmak kaydıyla, asıl işveren ve alt işveren tarafından birlikte bir kurul oluşturulur. Kurulun oluşumunda üyeler 6 ncı maddeye göre her iki işverenin ortak kararı ile atanır.
- Asıl işveren alt işveren ilişkisi bulunmayan ve aynı çalışma alanında birden fazla işverenin bulunması ve bu işverenlerce birden fazla kurulun oluşturulması hâlinde işverenler, birbirlerinin çalışmalarını etkileyebilecek kurul kararları hakkında diğer işverenleri bilgilendirir.
- İşverenler, iş sağlığı ve güvenliği mevzuatına uygun kurul kararlarını uygular.

(3) Kurulun Oluşumu

Kurul aşağıda belirtilen kişilerden oluşur:

- İşveren veya işveren vekili,
- İş güvenliği uzmanı,
- İşyeri hekimi,
- İnsan kaynakları, personel, sosyal işler veya idari ve mali işleri yürütmekle görevli bir kişi,
- Bulunması halinde sivil savunma uzmanı,
- Bulunması halinde formen, ustabaşı veya usta,
- Çalışan temsilcisi, işyerinde birden çok çalışan temsilcisi olması halinde baş temsilci.

Risk Değerlendirmesi, Kontrol, Ölçüm ve Araştırma

MADDE-14 Birim amirleri; (1) Risk değerlendirmesini İş Sağlığı ve Güvenliği Risk Değerlendirme Yönetmeliğine uygun olarak, oluşturacağı bir ekiple yapacak veya yaptıracaktır.

(2) Risk değerlendirmesi sonucunda tehlikeli ve mesleki risklerin önlenmesi için,

- Düzeltilici önleyici faaliyetleri belirleyecek,
- Gerekli araçlar, gereçler ve koruyucu donanımların temin edilmesini sağlayacaktır.

(3) Düzeltilici önleyici faaliyetlerin gerçekleşmesini sağlayacak,

(4) İş Sağlığı ve Güvenliği yönünden çalışma ortamına ve çalışanların bu ortamda maruz kaldığı risklerin belirlenmesine yönelik gerekli kontrol, ölçüm, inceleme ve araştırmaların yapılmasını sağlar

Acil Durumlar

Madde-15 İdare, Sivil Savunma Uzmanlığı; Yangın, deprem, sel baskınları, genel susuzluk, içme suyu temin sistemine sabotaj, doğal gaz patlaması, iş kazaları, göçük altında kalma, endüstriyel kazalar ve kimyasallar ile çalışmalarda olabilecek acil durumlar için Acil Durum Eylem Planı hazırlayacaktır.

Planın amacı acil durumlarda yönetimin ve personelin süratli ve doğru karar almasını sağlamak, can ve malı korumak, acil müdahale ekiplerinin faaliyetlerinin organize edilmesini sağlamaktır. Her yıl, acil durumlara hazırlık amaçlı tatbikatlar yapılarak Tatbikat Tutanağı ile kayıt altına alınacaktır.

LOGO	SAĞLIK VE GÜVENLİK PLANI	Doküman No.	
		Yayın Tarihi	.../.../.../
		Rev.Tarihi/No.	00
		Protokol No.	
		Sayfa No.	36

Hayati ve Özel Tehlikeler için Gerekli Tedbirler Alma

MADDE-16 Bölüm Sorumluları; (1) Yeterli bilgi, eğitim ve talimat verilenler dışındaki çalışanların hayati ve özel tehlike bulunan yerlere girmemesi için gerekli tedbirleri alacak, (2) Tehlikeli ve çok tehlikeli işler yapan tüm birimlerde, ölümlü veya malul olmaya neden olabilecek çok tehlikeli çalışma ve ortamları belirleyecek, (3) Hayati ve özel tehlike bulunan çalışma ortamları ile ilgili çalışma izin formu ve güvenli çalışma yönergeleri oluşturacak ve uygulamaya koyacak, (4) Fenni yeterliliğe sahip ön bir ekip tarafından Hayati ve özel tehlike bulunan çalışma ortamı güvenli hale getirilmeden veya tehlike kontrol altına alınmadan, çalışmayı yapacak ekip ve personel Hayati ve özel tehlike bulunan çalışma ortamına girdirmeyecektir.

Saha Denetlemesi, tehlikeli çalışmaları izleme-gözetleme

MADDE-17 Bölüm Sorumluları; (1) çalışma ortamlarında alınan iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerine uyulup uyulmadığını izleyecek, izletecek, denetleyecek ve uygunsuzlukların giderilmesini sağlayacaktır. (2) İç Denetlemede; bölüm sorumluların gözlemlemiş olduğu riskli durumları İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulu ile yoksa İşveren veya Vekili ile paylaşması gerekmektedir. (3) İş Güvenliği uzmanlarının ve İş yeri Hekiminin yapmış olduğu saha denetimlerinde belirlenen aksaklıklar giderilecek ve yapılan tespitlerin sonucunda iyileştirici faaliyetlerde bulunulacaktır. (4) Tehlikeli her çalışma, fenni yeterliliğe sahip görevlendirilmiş kontrol gözetiminde gerçekleştirilecektir.

Görev Tanımları

Madde-18 İdare; (1) Tüm tehlike ortamlarında çalışan personelin görev tanımlarını yapacak ve çalışanlara tebliğ-tebellüğ edecektir. (2) Bölüm Sorumluları çalışanları görev tanımlarına uygun alanlarda çalıştıracaktır. (3) Alt işveren ve Yüklenici firma çalışan ve yöneticilerinin görev tanımlarını yaptıracaktır

Makine Kullanım Talimatları

Madde-19 Çalışma ortamlarında bulunan tüm sabit ve hareketli makine ve ekipmanların güvenli kullanım talimatı, yetkili Bölüm Sorumluları tarafından hazırlanacak ve makineye yakın asılacaktır.

Uyarı levhaları, trafik önlemleri

MADDE-20 Üretim Müdürü veya İşveren/İşveren Vekili; İş Güvenliği Uzmanının, İşyeri Hekiminin veya Bölüm Sorumlusunun belirlemiş olduğu uyarı ikaz levhalarını tedarik etmek zorundadır; (1) Çalışanlar için gereken uyarı levhalarını çalışma ortamlarında ve araçlarda asılı bulunmasını sağlayacak.

- (2) Aşağıda sıralanan Trafik uyarı önlem levhaları
 - a) Trafik önlem panoları (reflektörlü)
 - b) Trafik yönlendirici dubalı levhalar
 - c) Portatif bataryalı trafik ışılacağı
 - d) Çalışanlara güvenlik yeleşği (reflektörlü)
 - e) Güvenlik panoları, şeritler ve dubalar, çalışma ortamlarını güvenli hale getirecek sayı

LOGO	SAĞLIK VE GÜVENLİK PLANI	Doküman No.	
		Yayın Tarihi	.../.../.../
		Rev.Tarihi/No.	00
		Protokol No.	
		Sayfa No.	36

ve miktarda kullanıracak,

(3) Çalışmalarından etkilenebilecek halkımızın korunması için gerekli her türlü tedbiri alacaktır.

a) Bu kapsamda kazı alanı gibi tehlikeli çalışma ortamı, halkın giremeyeceği şekilde perde panolarla kapatılacaktır.

b) Panolarda girmek, yaklaşmak tehlikeli ve yasaktır vb. reflektif özellikli uyarı yazıları bulunacaktır

(4) Çalışma bitse dahi halkı tehdit eden bir tehlike söz konusu ise; tehlike kalkana kadar önlemleri kaldırtmayacaktır

(5) Döner Aksamlı Alanlara Elini Sokma

(6) Acil Çıkış Yollarının, Yangın Söndürücü Cihazların ve Elektrik Panolarının Önüne Malzeme Koyma

(7) Görmüş olduğun riskli durumları ve geçirmiş olduğun Ramak Kala olaylarını Bölüm Sorumlusuna Bildir

(8) Mesai Saatleri İçerisinde Lakait hareketlerde bulunma

(9) Mesai Saatleri İçerisinde Cep Telefonu Kullanmak Tehlikeli ve Yasaktır

(10) Üretim Alanında Aksesuar kullanmak Tehlikeli ve Yasaktır

(11) Döner Aksamlı Alanlara Girebilecek Şekilde İş Elbisesi Kullanmak Tehlikeli ve Yasaktır

(12) Kişisel Koruyucu Donanımlarını Kullan

(13) Gürültülü Ortamda Kulaklığını Tak

(14) İş Makinesi Yolu Üzerinde Durmak ve Çalışmak Yasaktır

(15) İş Makinelerinin Manevra Alanlarında Güvenli Trafik Lambalarını Kontrol Et

(16) Herhangi Bir Arıza Durumunda Bakım Görevlisine Haber Ver

(17) Makine Koruyucu Kapaklarını ve Emniyet Sviçlerini İptal Etme

LOGO	SAĞLIK VE GÜVENLİK PLANI	Doküman No.	
		Yayın Tarihi	.../.../.../
		Rev.Tarihi/No.	00
		Protokol No.	
		Sayfa No.	36

Mesleki Sağlık Ve Güvenlik Prosedürü ve Talimatnameleri

MADDE-21 Bölüm Sorumluları;

- (1) İş Güvenliği Uzmanı tarafından hazırlanan Çalışanların uyacağı Genel İSG talimatnameleri çalışanlara bir nüshası onlarda kalması şartı ile Tebliğ edilecektir. Talimatların uyulacağına dair çalışanlardan taahhütname alınmasını sağlayacak,
- (2) Talimatlar çalışma ortamında, ilan panolarında çalışanların rahatlıkla okuyabileceği şekilde asılı vaziyette olmasını sağlayacaktır.
- (3) fabrikasında görev alan farklı meslek gruplarının uyması gereken Sağlık ve Güvenlik Prosedürleri aşağıdaki gibidir;

A) BAKIM – ONARIM İŞLERİNDE MESLEKİ SAĞLIK VE GÜVENLİK PROSEDÜRÜ

BAKIM – ONARIM İŞLERİNDE ORTAYA ÇIKABİLECEK TEHLİKELER VE DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

1. Makinelerin korunması ilkelerinin bilinmesi ,
2. Elektrik ve mekanik güvenlik hakkında çalışma yapılması ,
3. Bakım işlerinde çalışma izni, hususlarında yeterli eğitim alınması.
4. İyi bir denetim ve otokontrol sistemi kurulması.
5. Makine tezgah ve tesislerde normal çalışmalar esnasında görülen değişik durumlar veya arızalar kayda alınması,
6. Büyük revizyon ve bakım çalışmaları esnasında bu kayıtlardan istifade edilmesi ve İş sağlığı ve güvenliği konusunda alınan her türlü önlemlerine uyulması gerekmektedir.

Unutulmamalıdır ki Bakım Onarım İşlerinde En çok kazalar İşe Başlamadan ve İşin Bitiminde Meydana Gelir.

KAZALARIN ÖNLENİLMESİ İÇİN

7. Kayıt sisteminin yerleştirilmesi,
8. Bakımların uzman kişiler tarafından yapılması,
9. Personelin ve koruyucuların etkili bir şekilde denetlenmesi,
- 10. Muayene veya bakım sırasında, koruyucuların kaldırılması gerektiğinde, gücün kesilmesi, şalterin kilitlenmesi,**
11. Makine yapımcılarının tavsiyelerine dikkat edilmesi, sağlanmalıdır
12. Her makine ve tesis için bakım, onarım ve kontrol talimatları hazırlanmalı,
13. Bakım ve onarım işlerinde uygun ve yeterli aydınlatma sağlanmalı,
- 14. Rutubetli ve iletken ortamlarda düşük gerilimli (12-24-42 volt) aydınlatma cihazları kullanılmalı,**
15. Malzemelerin konabilmesi ve kolaylıkla taşınabilmesi için uygun **TAKIM ÇANTALARI** veya kutuları verilmeli,
16. Bakım ve onarım işlerinde iyi malzeme kullanılmalıdır (Malzemenin kötü olması bakımı da kötü hale getirir, kötü bakım arızalara ve kazalara davetiye çıkarır)
17. Atölye içinde veya işçilerin erişebileceği yerlerde bulunan tevzi tabloları(dağıtıcı pano), panoları ile kontrol tertibatı ve benzeri tesisat, **kilitli dolap** veya **hücre** içine konulacak veya bunların tabanı, elektrik akımı geçirmeyen malzeme ile kaplanmış olacaktır.

LOGO	SAĞLIK VE GÜVENLİK PLANI	Doküman No.	
		Yayın Tarihi	.../.../.../
		Rev.Tarihi/No.	00
		Protokol No.	
		Sayfa No.	36

18. Bakım ve onarım nedeniyle gerilim altındaki tesisatın tecritlerinin çıkarılması gerektiğinde, bu kısımlar paravana veya koruyucularla korunacaktır.
19. Dönen aksamı bulunan makine ve tezgâhların tamir-bakım ve onarımında eldiven kullanılacaktır.
20. Bakım onarım yapıldığı sırada bakımı yapılan düzeneğin açma-çalıştırma butonuna (düğmesine) ve elektrik verme şalter veya fişin olduğu yere DİKKAT BAKIM VAR levhası asılacaktır.
21. Çalışan makinede bakım- onarım yapılmayacaktır.
22. Bakıma başlamadan önce makine durdurulacak ve elektriği kesilecektir.
23. Makinenin elektrik aksamı konusundaki elektrik ekibinden yardım alınacaktır.
24. Bakımı yapılacak olan araç ya da makine varsa bakım için ayrılmış atölyeye yoksa çalışma yoğunluğunun olmadığı sakin bir alana alınacaktır.
25. Bakım sırasında kimyasallar kullanılacaksa MSDS' lere uygun hareket edilecek ve bu kimyasalla ilgili eğitim alınacaktır.
26. Çalışma sırasında basınçlı tüp kullanılacaksa tüpler sabitlenecek ve ısıdan uzak tutulacaktır.
27. Bakım onarım işlemi süresince gerekli Kişisel koruyucular (Eldiven, gözlük, maske, çizme, iş ayakkabısı, kulaklık, önlük) kullanılacaktır.
28. Kullanılan el aletleri sağlam ve güvenli olacak, arızalı ya da hasarlı olanlar kullanılmayacaktır.
29. İş bitiminde bozulmuş, sökülmüş sistem, kablo ve diğer parçaların doğru takıldığı kontrol edilecek ve bundan emin olunacaktır.
30. Bakım onarım sırasında makine, tezgah ya da sistemde yapılan değişiklikler operatöre bildirilecektir.
31. Bakım sırasında tespit edilen önemli hususlar kaydedilecek ve sonraki kontrollerde bunlara dikkat edilecek.
32. Bakım onarım işleri uzman kişiler tarafından yapılacaktır.
- 33. İŞ BİTİMİNDE ÇIKARILAN KORUYUCU KAPAKLAR TEKRAR YERİNE TAKILMASI SAĞLANILACAKTIR. KORUYUCU KAPAKLAR YERİNE TAKILMADAN MAKİNE ASLA AKTİF HALE GETİRİLMEMEYECİKTİR.**
34. Basınçlı kaplar ve kazanlar basınç altında onarılmayacak, onarılacak olan tank, kazan veya depoların diğer tank ve depolarla bağlantısı kesilecektir.
35. İçinde yanıcı patlayıcı madde bulunan kapların tamir bakım işleminden önce içleri temizlenecektir.
36. Yüksekte yapılan bakım-onarım ilerinde platform veya iskele kurulması istenecek, emniyet kemeri ve baret kullanılacaktır.
37. Kullanılan seyyar kabloların izoleleri sağlam olacaktır.
38. Kayış, kasnak, dişli, kaplin, pervane vb hareketli kısımların tamirine başlamadan önce makine durdurulacak ve elektriği kesilecektir.
39. Bakım işlerine başlamadan önce etraftaki yanıcı patlayıcı maddeler uzaklaştırılacaktır.
40. Çalışma alanı aydınlık olacaktır.
41. Bakım ve tamirden sonraki işlemler makine kartına işlenecektir.

HAVALANDIRMANIN YETERSİZ OLDUĞU ZARARLI VE ZEHİRLİ GAZLI ORTAMLARDA YAPILACAK OLAN BAKIM – ONARIM ÇALIŞMALARINDA

42. Gerekli kişisel koruyucu malzemeler verilmeli ve kullanmaları sağlanmalı,
43. Tecrübeli ve usta işçiler çalıştırılmalı,
44. Dışarıda en az bir gözlemci görevlendirilmeli,
45. Önceden zehirli ve zararlı gazların ölçümü yapılmalı,
46. Çalışma ortamına mekanik sistemlerle temiz hava verilmeli,

LOGO	SAĞLIK VE GÜVENLİK PLANI	Doküman No.	
		Yayın Tarihi	.../.../.../
		Rev.Tarihi/No.	00
		Protokol No.	
		Sayfa No.	36

47. Muhtemel bir zehirlenme durumunda ilk yardım yapacak olan kişinin hazır olması sağlanılmalıdır.
48. Hendek, çukur ve diğer kazı işlerinin yapıldığı durumlarda, uygun şekilde payandalar(basamak) ve korkuluklar yapılmalı ve buralar geceleri ışıklandırılmalıdır.
- 49. Basıncı kazanlar ve kaplar basınç altında iken onarılmamalıdır.**
50. Onarılacak tank veya depoların diğer tank veya depolarla olan bağlantıları kesilmelidir
- 51. Onarılan tank veya depoların içinde mekanik karıştırma tertibatı bulunduğu durumlarda, onarıma başlanmadan önce karıştırma tertibatının güç kaynağı ile irtibatı kesilmeli ve karıştırıcı uygun şekilde takozlanmalı veya desteklenerek bağlanmalıdır.**
- 52. Bakım işlerine başlamadan önce; elektrik kablolarının, elektrikli cihazlarının, hareketli makine parçalarının, hidrolik sistemler, havalı sistemlerin ve yayların kilit altına alınması gerekmektedir.**

BAKIM – ONARIM SONRASI

53. Makinelerde herhangi bir bakım ve onarım işlemi yapıldıktan sonra koruyucu düzenlerin yerlerine düzgün olarak takılmasına dikkat edilmelidir.
54. Bu hususta gerekli kontroller yapılmalıdır.
55. İşyerlerinde, makine tezgah ve tesisler üzerinde yapılan tamir ve bakımlar esnasında çıkarılmış olan makine koruyucu sistemlerin yerlerine yerleştirmeden makineyi, tezgahı veya tesisi çalıştırdıkları, koruyucuların kenarda köşede tozlanmaya terk edildikleri çok sık rastlanan hatalı hareketlerdendir.
56. Bu hatalı davranışlar birçok kazanın sebebini teşkil etmektedir.
57. Bakım – onarım sonrası kullanılan malzeme ve ekipmanların üretim alanında bırakılmaması gerekmektedir.
58. Bakımdan sonra kilitli olan sistemlerin yetkili kişi tarafından aktif hale getirilmesi gerekmektedir.
- 59. Bakım sonrası makinede operatörü etkileyebilecek herhangi bir durum var ise bu durumun yazılı ve sözlü olarak paylaşılması gerekmektedir.**

GÜVENLİ VE PLANLI BİR ÇALIŞMA İÇİN PLANLI BAKIM – ONARIM ŞARTTIR. PLANLI BAKIM ONARIM HER TÜRLÜ TAMİRDEN DAHA UCUZDUR.

B) SÜRÜCÜLERİN UYMASI GEREKEN MESLEKİ SAĞLIK VE GÜVENLİK PROSEDÜRÜ

1. Kullandığı araç türü için gerekli sürücü belgesi olmayan kimselere araçlar kullanılmayacaktır.
2. İşletme alanına giriş ve çıkış noktaları, park yerleri ile servis araçlarının ulaşım yolları belirlenecektir. Ayrıca Servis aracının indirme ve bindirme durakları belirlenecek, krokiyi çizilecek çalışanlara tebliğ edilecektir.
3. Kullanılan her aracın ; hareket kabiliyetini sağlayan kontrollerinin , sinyalizasyon sistemlerinin

LOGO	SAĞLIK VE GÜVENLİK PLANI	Doküman No.	
		Yayın Tarihi	.../.../.../
		Rev.Tarihi/No.	00
		Protokol No.	
		Sayfa No.	36

, güvenlik sistemlerinin, konfor sağlayıcı sistemlerinin daimi kontrolleri “günlük , aylık ve yıllık” periyodlarla yapıp belgelendirilecek ,eğer kusur var ise kusur girilerek raporlandırılacaktır. Kusurlu araçlar kullanılmayacaktır.

4. Sürücü mevsim şartlarına göre aracın çevreden veya iklimin özelliğinden kaynaklı fiziksel veya kimyasal etmenlerden, araç içindeki mekanik iç döngüsünü sağlayan kimyadan kaynaklı tehlikelerden aracı dolayısıyla kendilerini korunmak amacıyla;hava filitresi ,antfiriz, cam silecekleri, lastik profilleri,rot balans,motor ve motor yağı, akü kutup başları ve akü asit seviyesi bakım ve kontrolü hususunda işveren veya yetkili amire yazılı olarak müracaat edecektir.
5. Sürücü kullandığı aracın türüne göre Karayolları Genel Müdürlüğünün bildirmiş olduğu Türkiye’de araçların uyması gereken yasal hız sınırına uyacaktır.
6. Araç sorumlusu ‘Araç kontrol formu” nu düzenli olarak kontrol edecek gördüğü eksiklikleri işveren veya yetkili amire yazılı olarak bildirecektir.
7. Sürücü kendisine verilen görev dışında aracı kullanmayacaktır.
8. Sürücü emniyet kemerini takmadan yola çıkmayacaktır.
9. Sürücünün seyir halinde cep telefonu kullanılmaması veya kulaklık kullanması yasaktır.
10. Servis araçları servise başlamadan min. 30 dk. önce çalıştırılarak olası teknik arıza ve olumsuzluklar belirlenip , gerekli tetbirler alınacaktır.
11. Kış aylarında kış lastiği kullanılacaktır.
12. Araçlarda trafik kanunu gereği bulundurması gereken acil ilkyardım malzemeleri,stepne,yangın söndürme tüpü bulundurması zorunludur.
13. Araçların,trafik sigortası,kaskosu,trafik muaynesi,egsoz emisyon muayenesi vb . resmi kurum ve kuruluşlar tarafından yapılması gereken tüm resmi işlemler yapılmış olmalı.
14. Araçların günlük,aylık ve yıllık bakımları yapılmalı , kart veya rapor halinde araçta bulundurulmalıdır.Ayrıca araç bakım derfterleri tutulmalıdır.
15. Tüm araçların ön far,arka stop lambaları ve geri ikaz siren sistemi çalışır durumda olmalıdır.
16. Kamyon,kamyonet türü ağır vazıta sürücülerinin psikoteknik raporları alınmalıdır.
17. Sürücülerin sağlık raporları olmalıdır.
18. Sürücüler il dışına yada iş amacıyla işyeri dışını çıkacakları zaman önceden iş izin formu düzenlenmeli ve de idari personel tarafından onanmalıdır.
19. Tüm araçlar verilen görevin haricinde başka maksatlar için kullanılamaz.
20. Tüm araçlar işyeri çalışanları haricinde araca kimse alamaz,otostop yada türü yol üzerinden hiçbir suretle kişi araca bindirilemez yada indiremez.

LOGO	SAĞLIK VE GÜVENLİK PLANI	Doküman No.	
		Yayın Tarihi	.../.../.../
		Rev.Tarihi/No.	00
		Protokol No.	
		Sayfa No.	36

21. İş başı / oryantasyon ve temel iş sağlığı ve güvenliği ile motorlu araçlarda iş sağlığı ve güvenliği eğitimi verilecektir.
22. Sürücüler alkollü içecekleri tüketmelerinin ardından araç kullanmayacaktır.
23. Sürücüler araçlarında çekme halatı bulunduracaktır.
24. Sürücüler araçlarında zincir bulunduracaklardır.
25. Sürücü ve araç içindeki diğer görevliler aracın park edilmesinden sonra araç içi ve araç dışındaki faaliyetlerinde trafiğe , çevreye ve kendilerine zarar verebilecek olan görevli oldukları araçtan ve diğer araçlardan kaynaklı tehlikelere karşı gerekli tedbirleri alacak ve tehlikeli davranışlardan kaçınacaklardır.
26. Aşağıdaki eklerde belirtilen formların günlük takibi yapılacak ve çalışan(lar) bu talimatlara uygun çalışacaktır. Formlarda uygun olmayan veya eksik olan noktalar giderilmeden göreve başlanmayacak ve görev başlatılmayacaktır.

C) HAMMADDE VE SEVKİYAT ALANINDA UYULMASI GEREKEN MESLEKİ SAĞLIK VE GÜVENLİK PROSEDÜRÜ

1. Kullanılan malzemeler (gübre, çözücüler, ilaç vb.), temizlik malzemeleri, kimyasallar (Malzeme Güvenlik Bilgi Formları) "MSDS" lerine uygun kullanılmalı ve depolanmalıdır.
2. Malzemeler sınıflarına, cinslerine ve kullanım alanlarına göre sınıflandırılmalı ve depolanmalıdır.
3. Parlayıcı, patlayıcı madde depolanacağı zaman ilgili yönetmelik ve mevzuatlara uygun hareket edilmelidir. Yanıcı ve yakıcı kimyasallar yan yana depo edilmemeli, birbiri ile reaksiyona /etkileşime girmeleri engellenmeli.
4. Depodaki rafların düzeni, herhangi bir darbe ya da doğal olaylardan (deprem, sel) etkilenmemeli.
5. Ağır malzemelerin kaldırılması, taşınması, istiflenmesi ve depolanmasında genellikle mekanik araçlar kullanılmalıdır.
6. Yangın söndürme tertibatının çalışmasını engellememelidir.
7. Prizde herhangi bir makine, teçhizat, ısıtıcı, şarj aleti vb. ait fiş takılı bırakılmamalı ve bekletilmemelidir.
8. Yüksek istiflerden malzeme alınacağı zaman ve bu alanlarda çalışma yapılacağı zaman uygun baş koruyucu baretler kullanılmalıdır.
9. İstife malzeme çıkarırken ve malzeme indirirken, çalışma alanında kimse bulunmamalıdır.
10. İstif yüksekliği 3 metreyi aşmamalıdır. İş gereği aşması gereken durumlarda kontrollü istifleme yapılmalı, istiflerin kaymasına karşı önlem alınmalı, istiflerin ön kısmına koruyucu perde ya da şeritler çekilmelidir. Depolama ve istifleme düzenli ve anlaşılabilir olmalı. İstiflenen malzemelerin önlerine "Dikkat Devrilebilir / Kayabilir" şeklinde uyarı ikaz levhaları asılmalıdır.
11. Depolama ve istifleme alanlarındaki raflar duvara sabitlenmeli, rafların devrilmelerine karşı önlem alınmalıdır. Raf arası genişlikler kullanılan araç, gereç ve çalışma şekline göre uygun genişlikte olmalıdır.
12. Malzemeler ıslanma, devrilme vb. sebeplerden dolayı zarar görmemesi, çevreye zarar vermemesi, etrafta çalışanlara zarar vermemesi için yerden yüksekte olacak şekilde raf sistemi ile sınıflarına göre depolanmalı.

LOGO	SAĞLIK VE GÜVENLİK PLANI	Doküman No.	
		Yayın Tarihi	.../.../.../
		Rev.Tarihi/No.	00
		Protokol No.	
		Sayfa No.	36

13. İşi biten malzemeler yerli yerine konmalıdır. Bütün malzemeler orijinal ambalajlarında saklanmalı, başka ambalajlarda ya da kaplarda saklanmamalıdır.
14. Yürüyüş alanında herhangi bir engel olmamalıdır. Depo alanları dış ve doğal etkilere (deprem, sel vb.) etkilenmemelidir.
15. Depo alanında kesinlikle akaryakıt, yanıcı parlayıcı madde depolanmamalı sigara içilmemeli, ateş yakılmamalı. Depolarda yangına karşı gerekli önlemler (yangın tüpü, alarm vb.) alınmalıdır.
16. Raflar gereğinden fazla dolu olmamalıdır. Raflar kapasitesinin üzerinde yüklenmemelidir.
17. Yüksek istiflerden malzeme alınacağı ve bu alanlarda çalışma yapılacağı zaman merdiven sabitlenerek kullanılmalı ve yüksekte çalışma kurallarına uyulmalı. Raftan rafa ve raf üzerlerinde hareket edilmemelidir.
18. İstife malzeme çıkarırken ve malzeme indirirken, çalışma alanında kimse bulunmamalıdır.
19. İstifden malzeme indirirken aşağıda malzeme tutması gereken personel var ise baş koruyucu kullanılmalıdır.
20. Yangın söndürme cihazları, acil çıkış kapıları önüne engelleyici malzemeler istiflenmemelidir.
21. Kullanılan veya kullanılacak kaldırma araçlarında tonaj bilgileri haricinde yük kaldırılmamalıdır.
22. Kırık palet üzerinde bulunan yada devrilme riski bulunan tüm yüklerin düzeltilip, paletlerinin yenilenip sağlıklı bir şekilde istiflenmesi gerekmektedir.
23. Seviye farkı bulunan tüm alanlarda toplu koruma önlemleri alınmalıdır. (korkuluk) Alınmadığı takdirde tam vücut korumalı emniyet kemeri kullanılması gerekmektedir.

D) TRANSPALET KULLANAN PERSONELLERİN UYMASI GEREKEN MESLEKİ SAĞLIK VE GÜVENLİK PROSEDÜRÜ

Transpaletler; insan kontrollü, yaya (manuel transpalet) veya motor (akülü transpalet) gücüyle çalışan paletlere yüklenmiş yükleri hidrolik pompa gücüyle kaldırarak yatay olarak taşımaya yarayan araçlardır. İki adet çataldan oluşurlar ve paletlerin üzerindeki boşluklara bu çatalların girmesi ve çatalların yukarı doğrultuda kaldırılmasıyla yüklemeye yapılmış olur. Transpaletler enerji tasarrufu, etkin, güvenli ve kolay kullanımı ile verimli bir çalışma imkanı sağlarlar.

- Çatalları kaldırmadan önce yükün çatallara tamamen ve dengeli bir şekilde oturması gerekmektedir.
- Kullanılmadan önce tüm vida, somun, cıvata ve diğer bağlantı elemanlarının kontrol edilmesi gerekmektedir.
- Kullanımı dışında çatallar yere yakın pozisyonda olmalıdır.
- Transpaletin eğimli ortamlarda hareket etmesini önlemek için takozla desteklenmesi gerekmektedir.
- Uygun olmayan ve maksimum kaldırma kapasitesinin üzerinde yükler kaldırılmamalı ve taşınmamalıdır.
- İnsan taşınmasında kullanılmamalıdır.
- Patlayıcı madde riski bulunan malzemeler taşınmamalıdır.
- Uzun süreli olarak yükler çatallar üzerinde bırakılmamalıdır.
- Transpaletler krika olarak kullanılmamalıdır.
- Tek çatal kullanılarak yük kaldırılmamalıdır.
- Eğimli ortamlarda yük taşınmamalıdır.
- Bozuk zemin ve iyi aydınlatılmamış ortamlarda kullanılmamalıdır.
- Akülü transpaletlerde çalışmaya başlamadan önce şarjlı olup-olmadığı kontrol edilmelidir.

LOGO	SAĞLIK VE GÜVENLİK PLANI	Doküman No.	
		Yayın Tarihi	.../.../.../
		Rev.Tarihi/No.	00
		Protokol No.	
		Sayfa No.	36

- Zamanla akülü transpaletlerin yoğun kullanımı sonucu, fren balatalarında aşınmalar meydana gelebilir, bu durumda fren balata boşluğunun ayarlanması gerekmektedir.
- Akülü transpaletlerde devrilme olasılığına karşı dönüşlerde dikkat edilmesi ve yavaş kullanılması gerekmektedir.
- Kontrolden çıkması durumunda ara güç anahtarı kapatılmalıdır.
- Akülü transpaletleri eğitimsiz kişiler kullanmamalıdır.
- Kaldırma araç ve ekipmanları ile yapılan çalışmalarda kullanılan malzeme ve teçhizatlar da hiç kimsenin kazaya uğramaması ana düşünce olmalıdır.
- Kaldırma makinaları ve araçları her çalışmaya başlamadan önce, operatörleri tarafından kontrol edilecek ve çelik halatlar, zincirler, kancalar, sapanlar, kasklar, frenler ve otomatik durdurucular, yetkili teknik bir eleman tarafından üç ayda bir bütünüyle kontrol edilecek ve bir kontrol belgesi düzenlenerek işyerlerindeki özel dosyasında saklanacaktır.

E) FORKLİFT KULLANAN PERSONELLERİN UYMASI GEREKEN SAĞLIK VE GÜVENLİK PROSEDÜRÜ

- ❖ Forklifti sadece eğitimini görmüş ve yetkilendirilmiş kişiler kullanmalıdır.
- ❖ kişisel koruyucuları kullan.
- ❖ Çalışmaya başlamadan önce forkliftin gerekli kontrollerini yap.
- ❖ Forkliftle tüm güvenlik kurallarına ve uyarı işaretlerine uy. köşelere, çıkışlara, girişlere ve canlılara yaklaşırken hızını düşür ve korna çal. tepe lambasını her zaman açık tut.
- ❖ Forklifti tepe korkuluğu ve yük asma korkuluğu olmadan kullanma.
- ❖ Hareket halinde iken yük geriye yaslanmış ve çatallar mümkün olduğu kadar aşağıda olmalı.
- ❖ Forkliftte, ne sebeple olursa olsun birden fazla kişi binmemelidir.
- ❖ Onaylı güvenlik kafesi kullanmaksızın çatallar üzerinde hiç kimseyi yükseğe kaldırma.
- ❖ Hareket halindeyken ani olarak çalıştırma, durdurma veya hareket yönünü değiştirme işlemi yapma ve ani hızlardan kaçın. Aracı koşullara uygun olarak kullan.
- ❖ Asla ıslak el ve ayaklarla forklift ile çalışma. Ellerin yağlı iken kesinlikle kontrol kollarını tutma.
- ❖ Kimsenin yük veya kaldırma mekanizması altında durmasına izin verme.
- ❖ Yük taşırken yokuş yukarı ileri yönde, yokuş aşağı ise geri yönde hareket et.
- ❖ Rampada dönme veya istifleme işi yapma, aşağı ve yukarı doğru git.
- ❖ Yük dayama korkuluğundan daha yüksek olan gevşek yükleri taşıma.
- ❖ Yük görüşünü engellediğinde ileri yönde hareket etme.
- ❖ Güvenli olmayan yükleri taşıma, Çatallarda yükün doğru olarak konumlandırıldığından ve yığıldığından emin ol. Geniş ya da yüksek yükleri taşırken yavaş ve özenli çalış.
- ❖ Forklifti gereğinden fazla yüklemeye ya da fazladan karşı denge ağırlığı ekleme.
- ❖ Her iki çatal da yük altında olmadıkça yükü kaldırma. Bir çatalla yükü kaldırma. Çatalları yükün altında mümkün olduğunca açarak konumlandır. Yükü dikkatlice yönlendir, dengesini ve kararlılığını kontrol et.
- ❖ Yükleme iskelesi veya rampalarının kenarlarında çalışırken dikkatli ol, forklift devrilebilir.
- ❖ Forklift ve taşıdığı yükün ağırlığını taşımayan köprü plakaları üzerinde çalışma.
- ❖ Operatör koltuğuna oturmadan forklifti çalıştırma. (kol, bacak, ve baş operatör alanı içinde tutulmalıdır, dışarı sarkmamalıdır.)

LOGO	SAĞLIK VE GÜVENLİK PLANI	Doküman No.	
		Yayın Tarihi	.../.../.../
		Rev.Tarihi/No.	00
		Protokol No.	
		Sayfa No.	36

- ❖ Forkliftini başka bir forkliftin yakınında çalıştırma. Diğer forkliftlerden emniyetli bir uzaklıkta çalış ve güvenli olarak durabileceğin yeterli bir uzaklık bıraktığından emin ol.
- ❖ Operatör her zaman forkliftini tam kontrol altında tutmalıdır. daima sürüş yönüne doğru bak.
- ❖ Yükü yükseğe kaldırarak taşıma, forklift devrilerek sizin ya da başkalarının yaralanmasına ve ölümlerine neden olabilir. Yükü kaldırırken ya da istiflerken tavana dikkat et.
- ❖ Yakıt alma sırasında kontağı kapat, kesinlikle sigara içme ve ateşle yaklaşma. Yere saçılan yakıtı paspasla temizle ve motoru çalıştırmadan önce yakıt tankını kapat.
- ❖ Forklifti sadece müsaade edilen alanlara park et. Çatalları tamamen yere degecek biçimde indir, vites kolunu "PARK" konumuna ve kontak anahtarını da "OFF" konumuna al. Kontak anahtarını üzerinde bırakma.
- ❖ Forklift kabininden dışarıya doğru uzuvlarını sarkıtma (el,kol vb.)

Uzun malzemeleri çatalın dibine ve kısıları da ön kısma güvenli bir şekilde istiflemesini yap.

F) ELEKTRİK BAKIM ONARIM İŞLERİNDE UYULMASI GEREKEN SAĞLIK VE GÜVENLİK PROSEDÜRÜ

1.AMAÇ :

- Arızalı makine, cihaz, donanım ve elektrik sisteminden kaynaklanan elektrik kaçağını önlemek,
- Elektrikli el aletleri ve ekipmanları ile çalışırken gerekli emniyet tedbirlerini almak,
- Elektrik şebekelerinde ve yüksek gerilim ünitelerinde güvenli çalışmayı sağlamak.
- Çalışanların bu konuda bilgilendirilmesi konusunda gereğinin yapılmasına yardımcı olmak.

2.YÖNTEM :

Elektrikli El Aletleriyle İlgili Güvenlik Önlemleri

- Elektrikli el aletlerinin dönen kısımları, koruyucu kafeslerle ya da yeterli düzeneklerle korunacaklardır.
- Elektrikli el aletlerinin ve ekipmanlarının kontrolü ve bakımı, elektrik ve hava beslemeleri tamamen elektrik kesildikten sonra yapılacaktır.
- Elektrikli el aletlerinin mekanik aksamı ve bağlantıları, işe başlamadan önce kontrol edilecektir.
- Elektrikli el aletleri, iş bittikten sonra temiz ve sağlam olarak bakım haneye teslim edilecektir.
- Elektrikli el aletleri, topraklanmış hat üzerinden beslenecektir.
- Kablo uzatmaları, uygun ek bağlantılarıyla yapılacaktır.
- Elektrikli el aletlerinin kabloları, ıslak yerlerden ve mekanik darbelerle maruz kalacağı mahallerden geçirilmeyecektir.
- Basınçlı aletlerin hortumları ve bağlantıları, işe başlamadan önce kontrol edilecektir.
- Arızalı elektrikli el aletleri, kesinlikle kullanılmayacaktır.
- Elektrikli el aletleri ve ekipmanlarının bakım ve onarımı, yetkili elektrikçiler tarafından yapılacaktır.
- Elektrikli el aletleri, çalışır vaziyette yere bırakılmayacaktır.Yüksek Gerilim Üniteleri ve Şebekelerinde Güvenlik Önlemleri
- Yüksek gerilim tesislerine, yalnızca yetkili Elektrik Mühendisi ve denetimindeki ehliyetli elektrikçiler girebileceklerdir.
- Yüksek gerilim ünitesinin bulunduğu mahallin zemininde, akım geçirmez yaygılar olacaktır.
- Yüksek gerilim ünitelerinde, yalıtkan eldiven, çizme ve gerilim kontrol çubuğu bulundurulacaktır.
- Yüksek gerilim ünitesinin kapısı, daima kapalı ve kilitli olacaktır.
- Yüksek gerilimli ekipmanların bulunduğu alana, ikaz bantları ve işaretleri konulacaktır.

LOGO	SAĞLIK VE GÜVENLİK PLANI	Doküman No.	
		Yayın Tarihi	.../.../.../
		Rev.Tarihi/No.	00
		Protokol No.	
		Sayfa No.	36

- Yüksek gerilim ünitesinde, yazılı çalışma müsaadesi olmadan çalışma yapılmayacaktır.

- Yüksek gerilim ünitesinde çalışmalar başlatılmadan önce, elektrik enerjisi kesilecek, gerilim olmadığı görülecek, yüksek gerilim hatları kısa devre edilerek topraklanacaktır.

Elektrik İşlerinde Güvenlik Önlemleri

- Elektrikli el aletlerinin kabzaları yalıtılacaktır.
- Elektrikle çalışan, makine, cihaz ve donanımlar, elektrik çarpmasına ve statik elektriğe karşı topraklanacaktır.
- Parlayıcı ve patlayıcı maddelerin depolandığı yerlerin aydınlatma ve priz tesisatları ex-proof olacaktır.
- Elektrik Tamir ve Bakım Mühendisi, yılda en az bir defa elektrikle çalışan makine, cihaz ve donanımların topraklamalarını ölçecektir.
- Yüksek gerilim direklerinin etrafı, tel çitlerle çevrilecektir.
- Elektrik yangınlarında, karbon dioksit tüplü yangın söndürücüler kullanılacaktır.
- Yangın anında, elektrik şalterleri hemen açılacak ve yangın yerinin elektrik enerjisi kesilecektir.
- Elektrik devrelerinde, arızalı, kırık, çatlak fiş, priz ve anahtarlar kullanılmayacaktır. Paratoner Sisteminde Güvenlik Önlemleri
- İşyerlerinde, yıldırım düşmesi riskine karşılık paratoner sistemi tesis edilecektir.
- Radyoaktif paratonerler kesinlikle kullanılmayacaktır.
- Paratonerlerin yıllık periyodik bakım ve kontrolleri ve topraklama ölçümleri Elektrik Bakım Mühendisi tarafından yapılacaktır.

G) BASINÇLI KAPLARIN KULLANIMINDA VE BAKIMINDA UYULMASI GEREKEN MESLEKİ SAĞLIK VE GÜVENLİK PROSEDÜRÜ

1. KULLANMA

1. Kompresörlerdeki mevcut gevşek hava hortumu kelepçelerini sık.
2. Havanın uygun hava tankına gitmesi için gerekli hava vanasını aç.
3. Noksan yağ bütünlemelerini yap.
4. Start düğmesine basarak kompresörü çalıştır.
5. Bir müddet sonra 'Yük' düğmesine basarak sisteme hava ver.
6. Basınç saatinden hava basıncın yükseldiğini gözle.
7. Makineyi durdururken önce 'Boşta' düğmesine bas.
8. Bir müddet sonra 'Stop' düğmesine basarak kompresörü durdur.
9. Çalışma esnasında ara sıra kompresör panelindeki arıza lambalarına bak.
10. Hararet saati ibresi arada kontrol et, gerekirse kompresörü durdurarak soğumaya terk et ve amirine bildir.
11. İş esnasında koruyucu teçhizat kullan, iş elbiseni giy.
12. İş güvenliği kurallarına uy
- 13.

.6. BAKIM

Haftalık Bakım

- Kompresörleri ve kompresör odasını temizle.
- Kompresörler bölgesinde gereksiz malzeme bulundurma.

Aylık Bakım

LOGO	SAĞLIK VE GÜVENLİK PLANI	Doküman No.	
		Yayın Tarihi	.../.../.../
		Rev.Tarihi/No.	00
		Protokol No.	
		Sayfa No.	36

- Günlük bakımı uygula.
- Hava filtresini temizle.
- Basınç sistemini (manometre ,druck şalter) kontrol et.
- Kayış gerginliğini kontrol et.
- Karter havalandırmasını kontrol et.
- Kondenser peteklerine birikebilecek tozu temizle ve tahliye musluğunu kontrol et.

Yıllık bakım

- Aylık bakımı uygula.
- Emniyet supaplarını kontrol et.
- Çek valfi (tek yönlü valf) kontrol et.
- Supapları ve supap mekanizmasını kontrol et.
- Yağı değiştir.
- Ara boruların (varsa soğutucunun) içini temizle.
- Kayışları kontrol et aşınanı değiştir.
- Elektrik aksamını kontrol et
- Elektrik motorunu kontrol et ses varsa rulmanlarını değiştir
- Cıvatalarını kontrol et gevşeyen varsa sık.
- Kasnak mekanizmasını kontrol et salgı varsa al.
- Hava kurutucuları kontrol et kaçak varsa önlemini al.

Yaptığın bakım işlemlerini sicil kartına işle.

2) ÇALIŞMA TALİMATNAMESİ

1- Kompresörlerde basınç, ayarlanmış basınca ulaştığında, kompresör motorunun otomatik olarak durması sağlanacak ve motorun durması geciktiğinde, basınçlı havayı boşa verecek bir güvenlik tertibatı bulunacaktır.

2- Hava kompresörlerinin hız regülâtörü, periyodik olarak kontrol edilecek ve her zaman iyi çalışır durumda tutulacak ve bunlarda soğutma suyunun akışının gözle izlenebileceği bir tertibat yapılacaktır.

3- Sabit kompresörlerin temiz hava emmeleri sağlanacak ve patlayıcı, zararlı ve zehirli gaz, duman ve toz emilmesi önlenecektir.

4- Hava kompresörü ile hava tankları arasında, yağ ve nem ayırıcıları (seperatör) bulunacak ve bunlar hiç bir şekilde çıkarılmayacaktır.

5- Hava kompresörlerinin çıkış borusu üzerinde stop valfi bulunduğu, bu valf ile kompresör arasında bir adet güvenlik supabı konacaktır.

6- Kompresörlerin güvenlikle çalışmalarını sağlamak üzere; kompresörlerin montajından sonra ve çalıştırılmasından önce, kompresörler üzerinde yapılacak değişiklik ve büyük onarımlardan sonra, periyodik olarak yılda bir kontrol ve deneyleri, ehliyeti Hükümet veya mahalli idarelerce kabul edilen teknik elemanlar tarafından yapılacak ve sonuçları, sicil kartına veya defterine işlenecektir.

7- Kompresörlerin her kademesinde basınç deneyi, o kademe müsaade edilen en yüksek basıncının 1,5 katı ile yapılacaktır.

8- Kompresörler üzerine aşağıdaki bilgiler yazılı bir plaka, imalatçı firma tarafından konacaktır.

LOGO	SAĞLIK VE GÜVENLİK PLANI	Doküman No.	
		Yayın Tarihi	.../.../.../
		Rev.Tarihi/No.	00
		Protokol No.	
		Sayfa No.	36

- 1) İmalatçı firmanın adı,
- 2) Yapıldığı yıl,
- 3) En yüksek çalışma basıncı,
- 4) Kompresörün sıkıştırdığı gazın cinsi ve miktarı,

9- Kompresörlerin, tehlike anında, uzak bir yerden durdurulması sağlanacaktır.

10- Kompresörlerin hava depolarında güvenlik supabı bulunacak ve bu supaplarda, çıkan gazlara karşı gerekli tedbirler alınacak ve emniyet supaplarının açıldığını bildiren uygun uyarma tertibatı yapılacaktır.

11-Kompresörlerde, her kompresöre özgü, özel kompresör yağı kullanılacaktır.

12- Sabit kompresörlerin depoları, patlamalara karşı dayanıklı bir bölmede olacak, seyyar kompresörler, çalışan işçilerden en az 10metre uzaklıkta veya dayanıklı bir bölme içinde bulunacaktır.

F) TÜM ÇALIŞANLARIN UYMASI GEREKEN GENEL MESLEKİ SAĞLIK VE GÜVENLİK PROSEDÜRÜ

60. İşyeri ilan tahtası veya panosuna, işyerinin muhtelif kısımlarına asılı bulunan veya asılacak olan işçi sağlığı ve iş güvenliği talimatı okunacak ve bu kurallara uyulacaktır.
61. İş sağlığı ve güvenliği konusunda alınan her türlü önlemlerine uyacağıma,
62. Sağlıklı ve güvenli bir çalışma ortamının tesisi için işyerinde düzenlenecek olan iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerine sürekli katılım sağlanacak, bu konuda verilen ve duyurulan talimat ve prosedürüne uyacağıma,
63. İşyerinde duyurulmuş olan Güvenlik ve Sağlık işaretlerine uygun olarak çalışılacağıma,
64. Her birim kendi sorumluluk alanındaki işaretlemeleri takip edeceğimi ve eksikleri hemen gidereceğime
65. Kendi ve diğer kişilerin sağlık ve güvenliğinin olumsuz etkilenmemesi için azami dikkat göstereceğime ve görevler, işveren tarafından verilen eğitim ve talimatlar doğrultusunda yapacağımı,
66. İşyerinde mesai saatleri içerisinde işverenin bilgisi ve izni olmadan ayrılmayacağımı,
67. Makine, cihaz, araç, gereç, tehlikeli madde, taşıma ekipmanı ve diğer üretim araçlar doğru şekilde kullanacağımı,
68. Yük kaldırma işleminde eğitimlerde öğrendiği kaldırma yöntemleri ile yükü kaldıracığıma ve yükü belime ağırlık vererek değil, dizlerime ağırlık vererek kaldıracığıma,
69. Zimmetlenmiş ve eğitimi verilen kişisel koruyucu donanımlar doğru kullanacağımı ve kullanımdan sonra muhafaza edildiği yere geri koyulacağımı,
70. İşyerindeki makine, cihaz, araç, gereç, tesis ve binalardaki güvenlik donanımları, duyuru, talimat ve uyarı levhaları kurallara uygun olarak kullanılacak, bunlar keyfi olarak çıkarılmayacak ve değiştirilmeyeceğimi,
71. İşyerinde sağlık ve güvenlik için ciddi ve ani bir tehlike olduğu kanaatine varıldığı anda, herhangi bir durumla karşılaşıldığında veya koruma tedbirlerinde bir aksaklık ve eksiklik görüldüğünde, birim amirine, güvenlik birimine, iş güvenliği uzmanına veya sağlık birimine derhal haber vereceğimi,
72. Çevreyi tehlikeye düşürecek hal ve tavırlarda kesinlikle bulunmayacağımı, ayrıca yapılan işler için tekniğine uygun olacak ve güvenlik en üst düzeyde tutulacağımı,
73. İşveren tarafından güvenli çalışma ortam ve koşullarının sağlanması ve yapılan işlerde sağlık ve güvenlik yönünden risklerin önlenmesinde, işveren veya sağlık ve güvenlik işçi temsilcisi ile mevzuat uygulamaları doğrultusunda işbirliği yapacağımı,

LOGO	SAĞLIK VE GÜVENLİK PLANI	Doküman No.	
		Yayın Tarihi	.../.../.../
		Rev.Tarihi/No.	00
		Protokol No.	
		Sayfa No.	36

74. İşyerine sarhoş veya uyuşturucu madde almış olarak gelmeyeceğimi ve işyerinde alkollü içki veya uyuşturucu madde kullanılmayacağımı,
75. İşyerinde ziyaretçilerin izinsiz ve/veya refakatsiz olarak bulunmaları engelleyeceğimi,
76. Sigara içilmesi yasaklanmış bölgelerde sigara içmeyeceğimi,
77. İşyerinde girilmesi yasaklanmış bölgelere (elektrik pano odaları, kompresör odası, jeneratör odası, gizlilik arz eden odalar vb.) izin verilmeden girmeyeceğimi,
78. Elektrik ile ilgili her türlü arıza elektrikçilere bildireceğimi, kesinlikle müdahale etmeyeceğimi, arıza giderilinceye kadar çalışma yapmayacağımı,
79. Elektrikli cihazları, uzatma kablolarını ve seyyar lambalar toprak hatsız kullanmayacağımı,
80. Elektrikçiler tarafından panoların önüne konulan paspaslar hiçbir şekilde kaldırmayacağımı,
81. Makine ve teçhizatlar, işletme, temizlik ve bakım, onarım çalışmalarında ilgili veya dolaylı sistemlerin elektrik enerjisini kestirip yazılı teyidi alınmadan çalışma yapmayacağımı,
82. Makine temizliğine başlamadan önce, makine durdurulup gerekli ikaz levhası veya ikaz şeridi çekildikten sonra temizliğe başlayacağım,
83. Kullanılmakta olunan seyyar lamba, seyyar uzatma kablosu vb., elektrikle çalışan cihazların kablo, fiş, anahtar vb., bozulma, yıpranma, kabloda aşınma vb. görüldüğünde kesinlikle kullanılmayacağımı ve yetkili personele haber vereceğime,
84. Seyyar elektrik kabloları su, kimyasal madde vb. içinden geçmeyeceğimi,
85. Seyyar kabloların serilmesi ve toplanması işlemleri kabloda enerji varken kesinlikle yapmayacağımı,
86. Bakım, onarım vb. işler hemen bakım ekibine bildireceğime, kesinlikle müdahale etmeyeceğimi,
87. Çalışan makine ve cihazlar durdurulmadan kesinlikle temizlik, bakım, onarım vb. işleri yapmayacağımı,
88. Çalışma alanları daima temiz, tertipli ve düzenli tutacağımı,
89. İşyeri duyuru panolarında İş Sağlığı ve Güvenliği konularında yapılan her türlü duyuru okunup, uygulayacağımı,
90. Birimlerde duyurulmuş olan acil durum ekipleri ve telefonları öğreneceğimi, olası acil durumlarda acil durum planlarına uygun olarak hareket edeceğimi ve bulunduğum acil durum ekibini bileceğime,
91. Olası acil durumlarda Acil çıkış işaretlerine uyulacak, en yakın acil toplanma yerine gidilecektir,
92. Acil çıkış kapılarının önü, arkası ve güzergâhları kapatılmayacak ve malzeme bırakmayacağımı,
93. Yangın söndürme tüp ve hortumları ile elektrik panolarının önüne malzeme bırakmayacağımı, Görev Tanımları ve Amirler tarafından verilen görev harici hiçbir işle izin almadan ilgilenmeyeceğimi,
94. Sağlık ile ilgili tüm sorunlar işe başlamadan önce amirlere veya işyeri hekimine bildireceğimi,
95. İşyerinde duyurulmuş olan güvenlik levhalarına göre gerekli olan kişisel koruyucu malzeme kullanacağım,
96. Düşme tehlikesi olan ve korkuluğu olmayan veya yetersiz olan yerlerde çalışılmayacağım,
97. Makine, ekipman ve cihazlar durdurulmadan müdahale edilmeyeceğimi,
98. Kimyasallarla çalışırken gerekli koruyucular kullanacağımı,
99. Kimyasal MSDS (Malzeme Güvenlik Bilgi Formu'nu) okumadan kimyasal malzemeleri kullanmayacağımı,
100. İşletme içi trafik kurallarına dikkat edeceğimi,
101. İşyerinde kaldırma araçlarının ve iş makinelerinin çalıştığı alanda çalışmayacağım,
102. İşyerinde döner aksamli makineler ile çalışma esnasında takı, kravat, bol elbise vb. takılmayacak ve giymeyeceğimi,
103. İşyerinde bulunan Güvenli Trafik Aynalarına bakmadan koridorlarda geçiş yapmayacağımı,

LOGO	SAĞLIK VE GÜVENLİK PLANI	Doküman No.	
		Yayın Tarihi	.../.../.../
		Rev.Tarihi/No.	00
		Protokol No.	
		Sayfa No.	36

104. İşyerinde bulunan forklift, vinç vb. tüm araçlar yeterli belgesi olmadan kullanmayacağımı,
105. Forklift, Kepçe, Vinç ve diğer iş makineleri çalışırken yanına yaklaşılmayacak, en uzak mesafede duracağımı,
106. Forklift, tavan vinci, iştirak makinelerin kaldırmış oldukları yüklerin altından geçmeyip çalışma yapmayacağımı,
107. Forklift, iştirak ve transpaletlerin kullanmış oldukları yolu değil kendi yaya yolunu kullanacağımı,
108. Forklift kullanımına yetkili isim üzerinde insan taşımayıp, Görüş mesafemi engelleyecek şekilde yük kaldırmayacağımı,
109. Ağır malzemelerin taşınması veya kaldırılması esnasında gerekli teçhizatlar kullanacağımı,
110. Bozuk ve ıslak zemin için koyulan gerekli ikaz levhalarına uyacağım,
111. İş güvenliği malzemelerinde yıpranma, bozulma vb. durumlar olması durumunda yenilenmesi veya temin edilmesi için ilgili amirlere bilgi vereceğimi,
112. Ziyaretçiler büroya, iş yerine sokulmayacaktır, şüpheli, şahıs ve davranışlar en yakın amire bildirileceğimi,
113. Şüphelenilen kişiler en yakın amire bildireceğimi,
114. İşyerinde çalıştığınız sürece sivri uçları ve keskin kenarları bulunan malzemeler gelişi güzel atılmayacak ve ortalıkta bulundurmayacağımı,
115. İşyerinde çalıştığınız sürece kazaya sebep olacak veya çalışanları tehlikeli duruma düşürecek şekilde malzeme istif etmeyin ve araçları gelişi güzel yerlere bırakmayacağımı,
116. İşyerinde şaka yapmayacağımı,
117. İşyerinde iş sağlığı ve güvenliği konusunda alınmış bulunan tüm tedbirlere tam olarak uyulacaktır.
118. İşyerinde bulunan hava basıncını üst temizliğinde kullanmayacağımı,
119. İşyerinde 85 Db ses şiddetini geçen yerlerde koruyucu kulaklıkları kullanacağımı,
120. İşyeri sorumlu ve ilgilileri tarafından, zaman zaman tarafıma bildirilecek yazılı ve sözlü kurallara uyacağım,
121. Şahsınıza verilen görevi, size tarif edildiği şekilde yapın, kendi işinizden başka bir işe karışmayın, amirinizin verdiği emirlere uyun.
122. Uyarı (ikaz) levhalarının yerleri ilgili ve sorumluların haberi olmadan değiştirilmeyecektir.
123. İşin gereği olarak şahsa verilen kişisel koruyucuları, Örneğin; Baret, emniyet kemeri, iş ayakkabısı, çizme, gözlük, iş eldiveni, iş elbisesini v.s.'yi devamlı olarak kullanın. Bu malzemeleri eskitir, kırar veya kaybederseniz amirinize haber vererek ve izin alarak ambardan yenisini alınız. İşinizin gereği ve kendinizin can güvenliği için çok lüzumlu olan bu koruyucuları almadan işbaşı yapmayın.
124. Düşme ve kayma tehlikesi olan ve 2 metreden daha yüksek kısımlarda çalışırken muhakkak surette güvenlik kemerlerini belinize takım ve halatı sağlam bir yere geçirdikten sonra kancaya takın. Güvenlik kemerinin halatı kısa geldiği takdirde, ambardan kendinize halat alın ve bunu güvenlik kemerinin kancasına sıkıca bağladıktan ve ilave halatın diğer ucunu yine sağlam bir yere tutturduktan sonra çalışmaya başlayın.
125. Beraber çalıştığınız işçi arkadaşları ve işyerinde çalışan diğer işçileri kazaya uğratmayacak şekilde çalışın.
126. İşyerinde çalıştığınız sürece kazaya sebep olacak veya çalışanları tehlikeli durumlara düşürecek şekilde malzeme istif etmeyin ve araçları gelişi güzel yerlere bırakmayın.
127. Tavan veya döşemelerdeki çeşitli maksatlar için bırakılan boşluk ve deliklere (Örneğin; Asansör, aydınlık v.s.) boşluğu korkuluk yapın veya bu deliklerin üstlerin geçici bir süre için uygun şekilde kapatın. Korkuluk veya kapakları işyeri ilgili ve sorumlularının haberi ve izni olmadan sökmeyin.
128. İşyerinde bedeni şaka yapmayın.
129. Yürürken önünüze bakın.

LOGO	SAĞLIK VE GÜVENLİK PLANI	Doküman No.	
		Yayın Tarihi	.../.../.../
		Rev.Tarihi/No.	00
		Protokol No.	
		Sayfa No.	36

130. Girilmesi yasaklanan yerlere girmeyin.
131. Kuvvetli rüzgâr alan kısımlarda yetkiliyi ve iskelenin kurulmasını bekleyin. Harici iskele kurup sorumluların izni ve haberi olmadan çalışmayın.
132. İşyerinden izinsiz ayrılmayın. İşyerinde misafir, hemşeri, akraba kabul etmeyin.
133. Vukua gelecek en ufak bir iş kazasını işyeri ilgili ve sorumlularına haber verin.
134. Güvenliği görmediğiniz hiçbir alanda çalışmayın ve çalışanları uyarın,
135. Eksik malzeme ile kesinlikle çalışmayın,
136. İşyerinde tarafınıza tebliğ edilmiş olan tüm talimat vb. belgelere uygun hareket edin,
137. Sağlık probleminizi işe başlamadan amirinize bildirin,
138. Uykusuz ve kendinizi iyi hissetmediğiniz durumlarda yetkililere derhal bildirin,
139. İşe giriş Sağlık kontrolünde İşyeri Hekimine doğru beyan verin,

İş Kazası ve Meslek Hastalılarının Kayıt ve Bildirimi

MADDE-22 (1)İdare;

- a) Bütün iş kazalarının ve meslek hastalıklarının kaydını tutar, gerekli incelemeleri yaparak bunlar ile ilgili raporları düzenler.
 - b) İşyerinde meydana gelen ancak yaralanma veya ölüme neden olmadığı halde işyeri ya da iş ekipmanının zarara uğramasına yol açan veya çalışan, işyeri ya da iş ekipmanını zarara uğratma potansiyeli olan olayları inceleyerek bunlar ile ilgili raporları düzenler.
- (2) Aşağıdaki hallerde belirtilen sürede Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirimde bulunur.
- a) İş kazalarını kazadan sonraki üç iş günü içinde.
 - b) Sağlık hizmeti sunucuları veya işyeri hekimi tarafından kendisine bildirilen meslek hastalıklarını, öğrendiği tarihten itibaren üç iş günü içinde.
- (3) İş kazası veya meslek hastalığı sonrası analiz çizelgesi düzenler
- (4) İş kazası sonrası kazaya uğrayan çalışana, kazaya neden olan konuları da içeren eğitim verilmeden, işyeri hekimi tarafından sağlık raporu düzenlenmeden iş başı yaptırmaz.
- (5) Analiz sonrası çalışanın aynı kazaya maruz kalma endişesi varsa çalışana iş değişikliği yapacaktır.
- (6) Alt işveren veya yüklenici firma çalışanlarında meydana gelen iş kazalarının Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirimini yapılmasını sağlar

Kişisel Koruyucu Donanımlar (KKD)

MADDE-23 İdare aşağıda ifade edilen KKD' ları ve mesleki riskleri önlemeye yönelik gereken diğer KKD' ları belirleyerek temin etmek, çalışanlara ücretsiz olarak yeterli miktarda teslim etmek zorundadır.

- (1) Tehlikeli ve çok tehlikeli çalışmalar yapan çalışanlar tarafından mesai saatleri boyunca giyilecek KKD' ler;
 - a) Çelik Burunlu İş Güvenliği ayakkabısı,
 - b) Reflektörlü iş güvenliği elbisesi, (Yazlık/Kışlık)
 - c) Baret,
 - d) İş eldiveni.
 - e) Reflektörlü yelek
- (2) Kanalizasyon, İçme su tesis inşa ve bakım onarım işlerinde gerektiğinde kullanılmak üzere çalışma ortamında KKD sandığında hazır bulundurulacak asgari KKD' ler;
 - a) Gaz Maskesi ve Filtresi, gaz detektörü (kanalizasyon, kanal inşaat, atık su arıtma tesisleri çalışanları için),

LOGO	SAĞLIK VE GÜVENLİK PLANI	Doküman No.	
		Yayın Tarihi	.../.../.../
		Rev.Tarihi/No.	00
		Protokol No.	
		Sayfa No.	36

- b) Paraşüt tipi Emniyet Kemer ve Halatı,
 - c) Anti Bakteriyel Maske,
 - d) Koruyucu Gözlük,
 - e) Su Geçirmez eldiven,
 - f) Çelik burunlu çizme,
 - g) Su Geçirmez Balıkçı Tulum,
 - h) Koruyucu Boy Tulum, ı) Toz Maskesi,
 - j) Kulak Koruyucu,
- (3) Elektrik tesis inşa ve bakım onarım çalışmalarında kullanılacak KKD' ler .
- a) Elektrikçi Eldiveni (yalıtım 40 kv),
 - b) Elektrikçi çizmesi (yalıtım 37 kv)

LOGO	SAĞLIK VE GÜVENLİK PLANI	Doküman No.	
		Yayın Tarihi	.../.../.../
		Rev.Tarihi/No.	00
		Protokol No.	
		Sayfa No.	36

- c) İzolasyon halısı (yalıtım 1000 kv)
- d) Elektrikçi İş Ayakkabısı (yaltkan iş ayakkabısı)
- e) Elektrikçi Bareti (yalıtım 30 kv)
- f) Orta gerilim kontrol kalemi (36 kv)
- g) Orta gerilim İstakası (36 kv)
- h) Mahalli topraklama takımı (36 kv)
- i) Koruyucu Gözlük
- j) Elektrikçi Emniyet Kemer ve halatı
- k) Uyarı levhaları.
 - l) Enerji kesici ve ayırıcı kilitleme tertibatı
- (4) Yüksekte çalışmalarda kullanılacak KKD' ler
 - a) Yüksekte çalışmalarda test ve kontrolleri yetkili kurumlarca yapılmış sepetli vinç kullanılacaktır.
 - b) Çalışanın düşmesine veya malzeme düşmesine karşı koruyucu güvenlik filesi gerdirilecektir.
 - c) Yüksekte çalışma yapan çalışan paraşüt tipi emniyet kemeri ve yaşam halatı kullanacaktır.
- (5) Klor dezenfeksiyon çalışmaları kullanılacak KKD' ler
 - a) Klor gazına veya sıvısına dayanımlı tam vücut korumalı boy tulum
 - b) Kimyasal tam yüz maske ve klor gazına uygun filtresi
 - c) Solunum seti
 - d) Kimyasal sıvı geçirmez eldiven

Testler Kontroller Ölçümler

MADDE -24

Bölüm Sorumluları;

- (1) Çalışanların kullanmış olduğu iş makinelerinin, el cihazları ve aletlerinin, el makineleri ve sabit makinelerin ve ekipmanlarının, tesislerin, elektrik tesisatlarının, topraklamaların, paratonerlerin, kaldırma araçlarının, basınçlı kapların mevzuatlara uygun test, kontrol ve ölçümlerini yaptıracaktır.
- (2) Gürültü, ses, titreşim, toz gibi gereken ortam analizlerini yaptıracaktır
- (3) Kalibrasyonu gereken cihazların kalibrasyonunu zamanında yaptıracaktır

Belgeler ve Dokümantasyon

MADDE-25 İdare, ilgili birimler;

- (1) Görevlendirme belgelerini
 - a) İş güvenliği uzmanlığı görevlendirme belgesi
 - b) İş yeri hekimliği ve görevlendirme belgesi
- (2) Çalışanların mesleki eğitim belgeleri veya Mesleki Yeterlilik Belgeleri
- (3) Çalışanların İşten ayrılma tarihinden itibaren en az 15 yıl süreyle kişisel sağlık dosyalarını,
- (4) İSG eğitim kayıtlarını
- (5) İlk yardımcı sertifika belgeleri ve bu yönetmelikte geçen tüm belge, tutanak ve raporları
- (6) İşyerinde yürütülen iş sağlığı ve güvenliği faaliyetlerine ilişkin her türlü kaydı ve 6331sayılı yasa ve ilgili yönetmeliklerin getirdiği diğer belgelerin tamamını ilgili mevzuatta belirlenen süreler saklı kalmak kaydıyla kayıt altına alır ve saklar.

LOGO	SAĞLIK VE GÜVENLİK PLANI	Doküman No.	
		Yayın Tarihi	.../.../.../
		Rev.Tarihi/No.	00
		Protokol No.	
		Sayfa No.	36

Atık ve Deşarj

Madde-26 (1) Çevre kanunu ve ilgili yönetmeliklerin öngördüğü şekilde sağlanacaktır.

LOGO	SAĞLIK VE GÜVENLİK PLANI	Doküman No.	
		Yayın Tarihi	.../.../.../
		Rev.Tarihi/No.	00
		Protokol No.	
		Sayfa No.	36

**DÖRDÜNCÜ
BÖLÜM
Sorumluluk,
Denetleme,
Cezai
Hükümler
Yürürlük,
Yürütme,
Diğer
Hükümler**

Sorumluluklar

Madde-27 Bölüm Sorumluları – İdare;

- (1) 6331 sayılı iş sağlığı ve güvenliği kanunu ve ilgili yönetmeliklerden ve bu sağlık ve güvenlik prosedürünün uygulanmasından, uygulatılmasından,
- (2) Alt işverenlere bu iç yönetmelik ve ekindeki İSG şartnamesi, Kapalı ortamda Güvenli Çalışma Yönergesi, Kazılı Çalışmalarda Güvenli Çalışma Yönergesi, Alt İşveren İş Sağlığı ve Güvenliği Uygulama Yönergesi ve yayınlanmış diğer İSG yönergelerinin tebliğinden, uygulanmasından, uygulatılmasından,
- (3) İşin teknik özelliklerine uygun İSG şartnamelerini ihale sözleşmelerine koymaktan,
- (4) Çalışan personel İSG eğitimlerine katılmak, İSG talimatlarına uymak, kendilerine verilen kişisel koruyucu donanımları kullanmak, karşılaştığı tehlikeli durumlar, aksaklıklar ve yaşadığı iş kazalarını idareye bildirmekten,
- (5) İdare, bölüm sorumluları; İSG saha gözetim tutanağı, denetleme tutanak ve raporlarında tespit edilen aksaklıkları ve uygunsuzlukları süresinde giderilmesini sağlamaktan sorumludurlar.

Denetleme

Madde-28 Bu Sağlık ve Güvenlik Planının uygulanmasını, birimlerde alınan iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerine uyulup uyulmadığını;

- (1) a) İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulları,
b) İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulunun belirlemiş olduğu komisyonlar,
- (2) Bölüm Sorumlusu, kendi birimleri içerisinde oluşturdukları teknik bir komisyon vasıtası ile izler, denetler.

Cezai Hükümler

Madde-30 Bu Sağlık ve Güvenlik Planı hükümlerine uymayan her kademedeki personel hakkında disiplin işlemi yapılır. Disiplin işlemi İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulu Başkanı tarafından başlatılır.

Yürürlük

Madde-31 Bu Sağlık ve Güvenlik Planı
İşveren'in onayından sonra yürürlüğe girer.

Yürütme

LOGO	SAĞLIK VE GÜVENLİK PLANI	Doküman No.	
		Yayın Tarihi	.../.../.../
		Rev.Tarihi/No.	00
		Protokol No.	
		Sayfa No.	36

Madde -32 Bu Sağlık ve Güvenlik Planının hükümlerini firması ve yürütür.

Diğer Hükümler

Madde-33 Bu Sağlık ve Güvenlik Planında hüküm bulunmayan durum ve konularda; 6331 sayılı yasa ve ilgili yönetmelikleri, mevcut yürürlükte bulunan diğer ilgili Yasa, Tüzük, Yönetmelik, Tebliğ, Genelge vb. gibi mevzuat hükümlerince işlem yapılacaktır.

LOGO	SAĞLIK VE GÜVENLİK PLANI	Doküman No.	
		Yayın Tarihi	.../.../.../
		Rev.Tarihi/No.	00
		Protokol No.	
		Sayfa No.	36

EK

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ ŞARTNAMESİ

Yüklenicinin Genel İş Sağlığı ve Güvenliği Yükümlülükleri

Madde 1 - Yüklenici; 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ilgili yönetmelikler ve diğer mevzuatların uygulanmasından sorumlu olmakla birlikte, 39 maddeden oluşan şartnameden de sorumludur.

Madde 2 - Yüklenici; kanun, mevzuatlar ve 39 maddeden oluşan şartnamenin uygulamasını belgelendirir. Belgenin ıslak imzalı bir nüshasını gününde, hizmet verdiği idareye teslim eder.

Madde 3- Çalışanlar sağlık açısından uyumlu olduklarını gösteren sağlık raporunu İşyeri Hekiminden almadan işe başlatılamaz.

Madde 4 – Çalışanlar, görevlendirilmiş İş Güvenliği Uzmanı tarafından yaptıkları işin tehlikeleri ve alınması gereken önlemler konusunda İSG eğitimi almadan işe başlatılamaz.

Madde 5 - Tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde; yapılacak işlerde karşılaşılabilecek sağlık ve güvenlik riskleri ile ilgili yeterli bilgi ve talimatları içeren eğitimin alındığına dair belge olmaksızın, başka işyerlerinden çalışmak üzere gelen çalışanlar işe başlatılamaz.

Madde 6 - Yüklenici ihale sözleşmesi yapılmasını müteakip İSG hizmetlerini yürütecek bir İş Güvenliği Uzmanı ve İşyeri Hekimi görevlendirmelidir. Çalışma Bakanlığınca onaylı görevlendirmenin bir nüshası idareye teslim edilmelidir. İş Güvenliği Uzmanı ve İşyeri Hekimi yasal çalışma saatleri kapsamında günlük faaliyet raporu düzenler ve aylık olarak idareye teslim eder.

Madde 7 - Yüklenici risk değerlendirmesi yaptırmalıdır. Risk değerlendirmesinin bulunmaması işin durdurulma sebebidir.

Madde 8- Yüklenici, çalışma ortamı, kullanılan maddeler, iş ekipmanı ile çevre şartlarını dikkate alarak meydana gelebilecek tehlikeleri ve acil durumları önceden değerlendirerek, çalışanları, çalışma çevresini ve çevre halkını etkilemesi mümkün ve muhtemel tehlikeler, riskler ve acil durumları belirler ve bunların olumsuz etkilerini önleyici ve sınırlandırıcı tedbirleri almadan, gereken tedbirleri aldığına dair idareye yazılı imzalı belge sunmadan işe başlamaz.

Madde 9 - Yüklenici sahada çalışma yapacaksa gerekli güvenlik tedbirlerini alır. Güvenlik tedbirlerini kaldırdığında, çevre ve çevre halkını olumsuz etkileyebilecek durum söz konusu olacaksa, idareden yazılı onay almadan güvenlik tedbirlerini kaldıramaz.

Madde 10 – Yüklenici; çalışanlara, yapmış olduğu işin tehlikeleri ve alınacak önlemleri belirten kurallardan oluşan uygun talimatlar vermek ve bu talimatları çalışma ortamında okunur şekilde asılı tutmak durumundadır.

Madde 11 – Yüklenici; çalışanlara yapmış olduğu işin tehlikesine uygun yeterli miktarda Kişisel Koruyucu Donanım (KKD) vermeden işe başlamaz.

Madde 12- Alt işveren veya Yüklenici çalışan işçilerinin sevk ve idaresinden, yönetilmesinden sorumludur. Tüm çalışanların yönetimi için Proje sorumlusu veya Genel koordinatör atamasını yapar. Adana merkez ve ilçeler dahil olmak üzere birden fazla şantiye sahası bulunuyorsa diğer şantiyelerdeki veya ilçelerdeki işçilerin yönetimi için bölge proje sorumluları veya bölge koordinatörleri atar. Genel koordinatör ve bölge koordinatörleri görev tanımlarına uygun sorumluluk alanında çalışan işçilerini yönetir.

Madde 13- Alt işveren veya Yüklenici yönetim şemasını oluşturur, idarenin onayına sunar.

Madde 14- Alt işveren veya Yüklenici İş Akış Şeması oluşturur ve idarenin onayına sunar.

Madde 15- Alt işveren veya Yüklenici Yapı işlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliğine uygun Sağlık ve Güvenlik Planı hazırlar.

LOGO	SAĞLIK VE GÜVENLİK PLANI	Doküman No.	
		Yayın Tarihi	.../.../.../
		Rev.Tarihi/No.	00
		Protokol No.	
		Sayfa No.	36

Madde 16- Alt işveren veya Yüklenici Sağlık ve Güvenlik Planına uygun Sağlık ve Güvenlik koordinatörü atar.

Madde 17- Alt işveren veya Yüklenici Genel Koordinatör, Bölge Koordinatörleri ve Sağlık ve Güvenlik Koordinatörünün görev tanımlarını, atanan isimleri, görev, yetki ve sorumluluklarını

LOGO	SAĞLIK VE GÜVENLİK PLANI	Doküman No.	
		Yayın Tarihi	.../.../.../
		Rev.Tarihi/No.	00
		Protokol No.	
		Sayfa No.	36

Yapı işlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliğine uygun olarak yaparak idarenin onayına sunar. Görev değişikliği, izin, rapor veya vekalet verilmesi durumlarında idareye bir hafta önce bildirilerek idarenin onayı alınması gereklidir.

Madde 18- Mesleki eğitim alma zorunluluğu bulunan tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta yer alan işlerde; Mesleki Eğitim Belgesi bulunmayan veya Meslekî Yeterlilik Kurumu tarafından standardı yayımlanan mesleklerde, Meslekî Yeterlilik Kurumu Meslekî Yeterlilik Belgesine sahip olmayan kişiler çalıştırılmaz.

Madde 19 - **Yüklenici çalışma ortamında kazaya sebebiyet verecek bir tehlike, risk olduğunda çalışmaya devam etmeyerek idareye sözlü ve yazılı olarak bildirecektir. Gerekli tedbirler alınmadan işe devam edilmeyecektir. Yapılacak iş ve çalışma ortamı güvenli hale getirilmeden ve İdarenin yazılı onayı alınmadan çalışmaya başlanılmayacaktır.**

Madde 20 - İş bitimi çalışma ortamı terk edildikten sonra, yapılan işle ilgili olabilecek her türlü kaza, trafik kazası ve iş kazası neticelerinden yüklenici sorumludur.

Madde 21 – Yüklenici; (1) 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu, ilgili mevzuatların veya 39 maddelik şartnamenin uygulanmamasından veya kendisi ile imza edilen idari ve teknik şartnamelerin uygulanmamasından, yeterli iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerinin alınmamasından sorumlu olduğunu kabul etmektedir.

(2) Çalışanlarının iş sağlığı ve güvenliği önlemlerine, talimatlarına ve uyarılara uymaması halinde veyahut ihale süresince yüklenici sorumluluğunda bulunan iş sahası içerisinde meydana gelen tüm maddi hasarlı, yaralamalı veya ölümlü kazalar, iş kazaları, trafik kazaları veyahut meslek hastalıkları masraf ve tazminatları için; işçi veyahut ailesi tarafından, vatandaş veya ailesi tarafından ya da SGK tarafından İş Mahkemeleri veyahut Hukuk Mahkemelerinde açılacak tüm maddi ve manevi tazminat davaları ile rücu tazminat davaları sonucunda hükmedilecek her türlü masraf, vekalet ücreti, maddi ve manevi tazminat bedelinden, arıza bedelleri ve maddi hasar bedellerinden, yetkili makamların vereceği idari para cezalarından sorumlu olduğunu kabul etmektedir.

(3) İkinci fıkrada anılan ücretlerin, cezaların, bedellerin veyahut tazminatların kurum tarafından ödenmesi halinde, kurumun ödediği tüm maddi ve manevi tazminat bedelleri ile masraf ve vekalet ücretlerinin dava açılmaksızın iç ilişkide tamamının yüklenici hak ediş veya teminatlarından tahsil edileceğini ve rücu edileceğini peşinen kabul ve taahhüt eder.

(4) Yüklenici yukarıda bahsedilen ve gerek kuruma gerekse kendisine açılacak olan tüm davalarda asıl sorumluluğun kendisine ait olduğunu kabul etmektedir.

A- 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun Getirdiği Yükümlülükler; Genel Yükümlülükler;

Madde 22 - Yüklenici, çalışanların işle ilgili sağlık ve güvenliğini sağlamakla yükümlü olup bu çerçevede;

(1) Yapılan işten kaynaklanan tehlike ve risklerin önlenmesi, eğitim ve bilgi verilmesi dâhil her türlü tedbiri alır. İSG organizasyonunu yapar. İş sağlığı ve güvenliğini sağlaması için gerekli araç ve gereçleri temin eder. Sağlık ve güvenlik tedbirlerini değişen şartlara uygun hale getirir ve mevcut durumun iyileştirilmesini sağlar.

(2) İşyerinde alınan iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerine uyulup uyulmadığını izler, denetler ve uygunsuzlukların giderilmesini sağlar. Denetlemeleri tutanak haline getirir. Denetleme tutanağının bir nüshasını gününde idareye teslim eder.

(3) **Risk değerlendirmesi yapar veya yaptırır. Risk değerlendirmeleri güncel tutulmalı, çalışma esnasında oluşabilecek yeni tehlikeler derhal analiz edilerek gerekli önlemler alınmalıdır. Yeni oluşacak tehlike ve riskler idareye gününde bildirilmelidir. İdarenin yazılı izni olmadan çalışanlar için hayati tehlike arz eden tehlikeli ve riskli işe devam edilemez.**

(4) Çalışana görev verirken, çalışanın sağlık ve güvenlik yönünden işe uygunluğunu göz önüne alır.

LOGO	SAĞLIK VE GÜVENLİK PLANI	Doküman No.	
		Yayın Tarihi	.../.../.../
		Rev.Tarihi/No.	00
		Protokol No.	
		Sayfa No.	36

(5) Yeterli bilgi ve talimat verilenler dışındaki çalışanların hayati ve özel tehlike bulunan yerlere girmemesi için gerekli tedbirleri alır.

Madde 23- İşyeri dışındaki uzman kişi ve kuruluşlardan hizmet alınması, yüklenicinin sorumluluklarını ortadan kaldırmaz.

Madde 24 - Çalışanların iş sağlığı ve güvenliği alanındaki yükümlülükleri, yüklenicinin sorumluluklarını etkilemez.

Madde 25- Yüklenici, iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerinin maliyetini çalışanlara yansıtamaz.

Risk Değerlendirmesi, Kontrol, Ölçüm ve Araştırma

Madde 26 - Yüklenici, iş sağlığı ve güvenliği yönünden risk değerlendirmesi yapmak veya yaptırmakla yükümlüdür. Risk değerlendirmeleri sonucu belirlenen tehlikeler ve risklere karşı düzeltici önleyici faaliyetleri gerçekleştirir. Yüklenici düzeltici önleyici faaliyetlerin ve iş sağlığı ve güvenliği uygulamalarının gerçekleşip gerçekleşmediğini kontrol eder. Kontrolleri kayıt altına alır.

Madde 27 - Yüklenici, yapılacak risk değerlendirmesi sonucu alınacak iş sağlığı ve güvenliği tedbirleri ile kullanılması gereken koruyucu donanım veya ekipmanı belirler. Eksik belirlenen Kişisel Koruyucu Donanımın kullanılmamasından veya standartlara uygun olmayan KKD lerin kullanılmasından doğan sonuçlar yükleniciye aittir.

Madde 28 - İşyerinde uygulanacak iş sağlığı ve güvenliği tedbirleri ve çalışma şekilleri çalışanların sağlık ve güvenlik yönünden korunma düzeyini yükseltecek ve işyerinin idari yapılanmasının her kademesinde uygulanabilir nitelikte olmalıdır.

Madde 29 - Yüklenici, iş sağlığı ve güvenliği yönünden çalışma ortamına ve çalışanların bu ortamda maruz kaldığı risklerin belirlenmesine yönelik gerekli kontrol, ölçüm, inceleme ve araştırmaların yapılmasını sağlar.

Madde 30 - Yüklenici öncelikli olarak tehlikeli olanı, tehlikesiz veya az tehlikeli olanla değiştirmek durumundadır. Tehlike yok edilemiyorsa, tehlikeler kontrol altına alınmadan işe devam edilmeyecektir.

İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri

Madde 31 - Yapılan işten kaynaklanan tehlike ve risklerin önlenmesi ve bu risklerden korunulmasına yönelik çalışmaları da kapsayacak, iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin sunulması için yüklenici;

(1) Tehlike sınıfına uygun iş güvenliği uzmanı, işyeri hekimi ve diğer sağlık personeli görevlendirir.

(2) İş Güvenliği Uzmanı yapılan işlerinde tecrübeli olmalıdır.

(3) İş Güvenliği Uzmanı ve İşyeri Hekimi yasal çalışma saatleri kapsamında günlük faaliyet raporu düzenler. Rapor aylık olarak idareye teslim edilecektir.

Acil Durum Planları, Yangınla Mücadele ve İlk Yardım

Madde 32 - (1) Acil durumların olumsuz etkilerinden korunmak üzere gerekli ölçüm ve değerlendirmeleri yapar, acil durum planlarını hazırlar.

(2) Acil durumlarla mücadele için işyerinin büyüklüğü ve taşıdığı özel tehlikeleri, yapılan işin niteliği, çalışan sayısı ile işyerinde bulunan diğer kişileri dikkate alarak; önleme, koruma, tahliye, yangınla mücadele, ilk yardım ve benzeri konularda uygun donanıma sahip ve bu konularda eğitimli yeterli sayıda kişiyi görevlendirir, araç ve gereçleri sağlayarak eğitim ve tatbikatları yaptırır ve ekiplerin her zaman hazır bulunmalarını sağlar.

(3) Özellikle ilk yardım, acil tıbbi müdahale, kurtarma ve yangınla mücadele konularında, işyeri dışındaki kuruluşlarla irtibatı sağlayacak gerekli düzenlemeleri yapar.

Tahliye

Madde 33 - Ciddi, yakın ve önlenemeyen tehlikenin meydana gelmesi durumunda yüklenici;

(1) Çalışanların işi bırakarak derhal çalışma yerlerinden ayrılıp güvenli bir yere gidebilmeleri için, gerekli düzenlemeleri yapar ve çalışanlara gerekli talimatları verir.

(2) Yüklenici, çalışanların kendileri veya diğer kişilerin güvenliği için ciddi ve yakın bir tehlike ile karşılaştıkları ve amirine hemen haber veremedikleri durumlarda; istenmeyen

LOGO	SAĞLIK VE GÜVENLİK PLANI	Doküman No.	
		Yayın Tarihi	.../.../.../
		Rev.Tarihi/No.	00
		Protokol No.	
		Sayfa No.	36

sonuçların önlenmesi için, bilgileri ve mevcut teknik donanımları çerçevesinde müdahale edebilmelerine imkân sağlar.

İş kazası ve meslek hastalıklarının kayıt ve bildirim

Madde 34 – (1) Yüklenici;

a) **Bütün iş kazalarının ve meslek hastalıklarının kaydını tutar, gerekli incelemeleri yaparak bunlar ile ilgili raporları düzenler.**

b) İşyerinde meydana gelen ancak yaralanma veya ölüme neden olmadığı halde işyeri ya da iş ekipmanının zarara uğramasına yol açan veya çalışan, işyeri ya da iş ekipmanını zarara uğratma potansiyeli olan olayları inceleyerek bunlar ile ilgili raporları düzenler.

(2) **Yüklenici, aşağıdaki hallerde belirtilen sürede Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirimde bulunur; aynı gün bildirim bir nüshasını idareye teslim eder.**

a) **İş kazalarını kazadan sonraki üç iş günü içinde.**

b) Sağlık hizmeti sunucuları veya işyeri hekimi tarafından kendisine bildirilen meslek hastalıklarını, öğrendiği tarihten itibaren üç iş günü içinde.

Sağlık gözetimi

Madde 35– Yüklenici;

(1) Çalışanların işyerinde maruz kalacakları sağlık ve güvenlik risklerini dikkate alarak sağlık gözetimine tabi tutulmalarını sağlar.

(2) **Aşağıdaki hallerde çalışanların sağlık muayenelerinin yapılmasını sağlamak zorundadır:**

a) **İşe girişlerinde.**

b) **İş değişikliğinde.**

c) **İş kazası, meslek hastalığı veya sağlık nedeniyle tekrarlanan işten uzaklaşmalarından sonra işe dönüşlerinde talep etmeleri hâlinde.**

(3) İşin devamı süresince, çalışanın ve işin niteliği ile işyerinin tehlike sınıfına göre Çalışma Bakanlığınca belirlenen düzenli aralıklarla sağlık muayenelerinin yapılmasını sağlar

(4) **Çalışanlar, yapacakları işe uygun olduklarını belirten sağlık raporu olmadan işe başlatılamaz.**

(5) Sağlık raporları, işyeri sağlık ve güvenlik biriminde veya hizmet alınan ortak sağlık ve güvenlik biriminde görevli olan işyeri hekiminden alınır.

(6) Sağlık gözetiminden doğan maliyet ve bu gözetimden kaynaklı her türlü ek maliyet yüklenici tarafından karşılanır, çalışana yansıtılamaz.

(7) Sağlık raporları ve diğer **sağlık gözetimi kayıtlarının bir nüshası idareye gününde teslim edilir.**

(8) **Çalışanların sağlık ile ilgili eğitimleri İşyeri Hekimi tarafından verilir.**

(9) Çalışanların çalışma ortamlarında sağlık ile ilgili gözetimleri İşyeri Hekimince yapılır ve tutanak haline getirilir.

(10) Çalışanların barınma ortamları, mutfak, soyunma odaları, tuvalet ve lavaboları hijyen denetimi İşyeri Hekimince düzenli olarak yapılır ve tutanak haline getirilir.

Çalışanların Bilgilendirilmesi

Madde 36 – Yüklenici;

(1) İşyerinde iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması ve sürdürülebilmesi amacıyla yüklenici; çalışanları ve çalışan temsilcilerini işyerinin özelliklerini de dikkate alarak aşağıdaki konularda bilgilendirir. Bilgilendirme standart formlar ile yapılır. Her bilgilendirmede çalışanların imzası alınarak belgenir.

a) İşyerinde karşılaşılabilecek sağlık ve güvenlik riskleri, koruyucu ve önleyici tedbirler.

b) Kendileri ile ilgili yasal hak ve sorumluluklar.

LOGO	SAĞLIK VE GÜVENLİK PLANI	Doküman No.	
		Yayın Tarihi	.../.../.../
		Rev.Tarihi/No.	00
		Protokol No.	
		Sayfa No.	36

c) İlk yardım, olağan dışı durumlar, afetler ve yangınla mücadele ve tahliye işleri konusunda görevlendirilen kişiler.

(2) **Çalışanların bilgilendirilmesini periyodik olarak çalışma süresi boyunca saha gözetimlerinde, çalışma ortamında yapılmasını sağlayacaktır.**

(3) Ciddi ve yakın tehlikeye maruz kalan veya kalma riski olan bütün çalışanları, tehlikeler ile bunlardan doğan risklere karşı alınmış ve alınacak tedbirler hakkında derhal bilgilendirir.

(4) Başka işyerlerinden çalışmak üzere kendi işyerine gelen veya taşeronu çalışanlarına birinci fıkrada belirtilen bilgileri almalarını sağlar.

Çalışanların Eğitimi

Madde 37 – Yüklenici;

(1) **Çalışanlara yapılacak İş Sağlığı ve Güvenliği eğitimi planı yer tesliminden önce idareye teslim edecektir.**

(2) Yüklenici, çalışanların iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerini almasını sağlar. **Eğitimde öncelikli olarak yapılacak işin tehlikeleri ve alınacak önlemler anlatılacaktır.** Bu eğitim özellikle; işe başlamadan önce, çalışma yeri veya iş değişikliğinde, iş ekipmanının değişmesi hâlinde veya yeni teknoloji uygulanması hâlinde verilir. Eğitimler, değişen ve ortaya çıkan yeni risklere uygun olarak yenilenir, gerektiğinde ve düzenli aralıklarla tekrarlanır.

(3) Çalışan temsilcileri özel olarak eğitilir.

(4) İş kazası geçiren veya meslek hastalığına yakalanan çalışana işe başlamadan önce, söz konusu kazanın veya meslek hastalığının sebepleri, korunma yolları ve güvenli çalışma yöntemleri ile ilgili ilave eğitim verilir. Ayrıca, herhangi bir sebeple altı aydan fazla süreyle işten uzak kalanlara, tekrar işe başlatılmadan önce bilgi yenileme eğitimi verilir.

(5) Bu madde kapsamında verilecek eğitimin maliyeti çalışanlara yansıtılamaz.

(6) **Tüm eğitim dokümanlarının bir nüshası eğitime müteakip idareye teslim edilecektir.**

Çalışan Temsilcisi

Madde 38 – Yüklenici;

(1) İşyerinin değişik bölümlerindeki riskler ve çalışan sayılarını göz önünde bulundurarak dengeli dağılıma özen göstermek kaydıyla, çalışanlar arasında yapılacak seçim veya seçimle belirlenemediği durumda atama yoluyla, aşağıda belirtilen sayılarda **çalışan temsilcisini görevlendirecektir. Çalışan temsilcileri idareye yazılı bildirilecektir.**

- İki ile elli arasında çalışanı bulunan işyerlerinde bir çalışan,
- Elli bir ile yüz arasında çalışanı bulunan işyerlerinde iki çalışan,
- Yüz bir ile beş yüz arasında çalışanı bulunan işyerlerinde üç çalışan.
- Beş yüzden fazla dört çalışan

İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulu

Madde 39 - (1) Elli ve daha fazla çalışanın bulunduğu ve altı aydan fazla süren sürekli işlerin yapıldığı işyerlerinde yüklenici, iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili çalışmalarda bulunmak üzere kurul oluşturur. Yüklenici iş sağlığı ve güvenliği mevzuatına uygun kurul kararlarını uygular.

(2) 50 den az çalışanı bulunan yükleniciler koordinasyon için

LOGO	SAĞLIK VE GÜVENLİK PLANI	Doküman No.	
		Yayın Tarihi	.../.../.../
		Rev.Tarihi/No.	00
		Protokol No.	
		Sayfa No.	36

Sağlığı ve Güvenliği Kurulunda alınan kararları uygulamak üzere vekil atar. Atanan vekil idareye yazılı bildirilecektir.